

Gemeente Oudewater

15R.00777

RAADSINFORMATIEBRIEF Oudewater
15R.00777

Van : college van burgemeester en wethouders 15 december 2015

Datum : 15 december 2015

Portefeuillehouder(s) : Wethouder A.M. de Regt

Portefeuille(s) : Onderwijs

Contactpersoon : E. van Andel

Tel.nr. : 06-20094731

E-mailadres : andel.e@woerden.nl

Onderwerp:

Bestendinging van het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en RMC Utrecht Noordwest.

Kennismemen van:

De bestendinging van het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en RMC Utrecht Noordwest.

Inleiding:

De gemeente Oudewater werkt samen met de gemeenten Stichtse Vecht, De Ronde Venen, Montfoort en Woerden in het Regionaal Bureau Leerplicht Utrecht Noord West (RBL), gevestigd te Woerden. Het RBL voert taken uit op het gebied van Leerplicht en Voorkoming Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV), ook wel RMC genoemd (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten). Deze samenwerking is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Woerden als centrumgemeente en de andere (regio)gemeenten en is in de vorm van een pilot gestart op 1 januari 2013 voor een periode van drie jaren en eindigt per 1 januari 2016.

Ter voorbereiding op de besluitvorming over de voortzetting van de samenwerking heeft het adviesbureau DENSA in de eerste helft van 2015 een evaluatie uitgevoerd. Op basis van deze positieve evaluatie hebben de portefeuillehouders in het bestuurlijk overleg van april 2015 besloten om de samenwerking in principe voort te zetten en opdracht te geven aan het bureau DENSA om een advies uit te brengen over de vorm van de samenwerking en de mogelijkheden voor doorontwikkeling.

De belangrijkste punten uit het advies van het bureau DENSA zijn:

- Naar aanleiding van de resultaten uit de pilot de samenwerking tussen de gemeenten structureel maken door middel van voortzetting van de dienstverleningsovereenkomst in geactualiseerde vorm.
 - Het tot nu toe gedetacheerde personeel in dienst laten treden bij de gemeente Woerden.
- Het rapport 'Doorontwikkeling RBL Utrecht Noordwest en positie in het sociaal domein' vindt u in bijlage 1.

Kernboodschap:

De kernboodschap waarover wij u informeren betreft:

- 1. Continuering van het RBL voor onbepaalde tijd.**
- 2. Voortzetting van de samenwerking in de vorm van een dienstverleningsovereenkomst (DVO).**
- 3. Aangaan van een bewerkersovereenkomst voor het delen van persoonsgegevens uit de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP).**

Deze drie punten lichten wij hier onder nader toe.

1. Continuering van het RBL voor onbepaalde tijd

Na de driejarige pilotperiode hebben de samenwerkende gemeenten geconcludeerd dat het RBL goed functioneert.

Uit het evaluatierapport van DENSA blijkt dat de totstandkoming van het RBL UNW goed is verlopen en het RBL in het algemeen goed functioneert. Sommige subdoelen zijn niet behaald. In het rapport zijn hiervoor aanbevelingen gedaan ter verbetering. Voor meer informatie over de evaluatie, het onderzoek 'Doorontwikkeling RBL' en betreffende bevindingen en aanbevelingen wordt verwezen naar de conclusies in het rapport in bijlage 2.

Er is bij de medewerkers en partners voldoende draagvlak voor continuering van het RBL op de wijze zoals dat in de afgelopen periode plaatsvond.

De leerplichtconsulenten willen blijven werken in RBL verband. Scholen en samenwerkingspartners zijn tevreden over het functioneren van het RBL.

De huidige samenstelling van het RBL en handhaving van Woerden als centrumgemeente voldoet.

De vijf gemeenten die nu samenwerken in het RBL vormen de RMC subregio Westelijk Weidegebied die deel uitmaakt van de RMC regio Utrecht. De gemeente Utrecht is de contactgemeente. Gemeente Woerden is de penvoerder van de subregio Westelijk Weidegebied en dient in die rol de RMC-effectrapportage in en ontvangt en verantwoordt de regionale gelden voor kwalificatieplicht en RMC aan de gemeente Utrecht. Het rapport van DENSA concludeert dat de schaalgrootte van het RBL goed is; niet te groot (en dus slagvaardig) en niet te klein (en dus krachtig met voldoende continuïteit). Er wordt weinig toegevoegde waarde verwacht van het deelnemen van andere gemeenten.

Belangrijk is dat bij de huidige samenstelling - behalve voor de gemeente De Ronde Venen - geldt dat er een overlap is met de regio voor de arbeidsvoorziening, zodat leerplicht en sociale zaken gemakkelijk kunnen samen werken op het gebied van aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

De aansluiting op het sociaal domein kan op lokaal niveau worden vormgegeven.

In het rapport van DENSA is veel aandacht besteed aan de meerwaarde van de leerplichtconsulenten voor de versterking van het sociaal domein. Met name hun positie in het beschikken over unieke informatie, als het gaat om de school- en arbeidsmarktcarrière van jongeren tot 23 jaar, en hun positie op het snijvlak van zorg en handhaving kunnen van toegevoegde waarde zijn in het sociaal domein. De primaire plaats van de leerplichtconsulent blijft binnen het onderwijs. Naast hun rol in de handhaving van de leerplicht, wordt hun rol ten aanzien van het leerrecht van jongeren steeds belangrijker. Daarvoor zal het RBL zich meer moeten richten op netwerkontwikkeling en kennis van de sociale kaart en daarnaast op casus-niveau lokaal aansluiting moeten zoeken bij de lokale sociaal teams of afdelingen van de betrokken gemeenten.

2. Voortzetten van de samenwerking in de vorm van een dienstverleningsovereenkomst (DVO)

Het gezamenlijk uitvoeren van gemeentelijke taken kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Een wijze van gemeentelijke samenwerking is het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Taken en bevoegdheden liggen in een gemeenschappelijke regeling duidelijk vast, maar er wordt wel een extra bestuurslaag gecreëerd.

Indertijd is er gekozen voor een dienstverleningsovereenkomst en gezien alle ontwikkelingen in het sociale domein is er geen draagvlak om de bestaande vorm van de samenwerking te wijzigen in een gemeenschappelijke regeling. De bestaande dienstverleningsovereenkomst voldoet en is op enkele punten gewijzigd en aangevuld. Er is een exitregeling opgenomen en er is een basispakket aan uitvoering van wettelijke taken op het gebied van leerplicht en RMC opgenomen. In artikel 16 is de mogelijkheid neergelegd om eventueel aanvullende diensten bij het RBL af te nemen. De DVO is als bijlage 2 bij deze Raadsinformatiebrief gevoegd.

3. Het aangaan van een bewerkersovereenkomst voor de delen van persoonsgegevens uit de BRP

Voor de ontvangst, levering en beveiliging van persoonsgegevens uit de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP) van de deelnemende gemeenten, is het noodzakelijk een bewerkersovereenkomst aan te gaan. Woerden is als centrumgemeente aangewezen als orgaan om persoonsgegevens te ontvangen voor de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van leerplicht en RMC. De bewerkersovereenkomst voorziet er in dat de levering van persoonsgegevens uit de gemeentelijke BRP van de deelnemende gemeenten aan de centrumgemeente Woerden op een veilige en zorgvuldige wijze geschiedt. De bewerkersovereenkomst is als bijlage 3 bij deze Raadsinformatiebrief gevoegd.

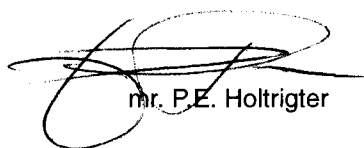
Vervolg:

Na besluitvorming kunnen de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) en de bewerkersovereenkomst worden getekend in tweevoud. Deze worden vervolgens ter ondertekening aan de burgemeester van de gemeente Woerden voorgelegd.

Bijlagen:

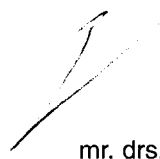
1. Evaluatierapport DENSA (15.020757)
2. Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Oudewater - Woerden (15.025800).
3. Bewerkersovereenkomst Oudewater - Woerden (15.025799)

De secretaris

mr. P.E. Holtrigter

De burgemeester

mr. drs. P. Verhoeve

Doorontwikkeling RBL Utrecht Noordwest en positie in het sociaal domein

Opdrachtgever : RBL Utrecht Noordwest
Contactpersoon DENSA : Lazlo van Donkelaar
Status : concept
Datum : 8 juni 2015

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	3
1.1	<i>De opdracht.....</i>	3
1.2	<i>Aanbevelingen uit de evaluatie RBL UNW.....</i>	3
1.3	<i>Leeswijzer</i>	4
2.	TOEGEVOEGDE WAARDE RBL IN SOCIAAL DOMEIN	4
3.	OVERWEGINGEN EN CONCLUSIES.....	6
3.1	<i>Positionering sociaal domein.....</i>	6
3.2	<i>Dienstverlening RBL UNW</i>	7
3.3	<i>Organisatie en facilitering</i>	9
3.4	<i>Bestendigen samenwerking.....</i>	10
4.	SCENARIO'S, ADVIES EN VERVOLGTRAJECT	12
4.1	<i>Scenario's doorontwikkeling RBL</i>	12
4.2	<i>Advies meest optimale scenario</i>	13
4.3	<i>Planning en implementatie.....</i>	14
	BIJLAGE 1: ONTWIKKELINGEN IN RELATIE TOT HET RBL	16
	<i>Het belang van bestrijden verzuim en voortijdig schoolverlaten</i>	16
	<i>Maatschappelijke kosten/baten bestrijden verzuim en VSV</i>	16
	<i>Ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten/kwetsbare jongeren</i>	17
	<i>Passend onderwijs en zorg voor de jeugd</i>	18
	<i>Participatiewet</i>	19
	<i>Focus op vakmanschap (MBO) en verzwaring exameneisen (VO)</i>	19
	<i>Samenwerking gemeenten, BTW verplichting en -compensatie.....</i>	20
	BIJLAGE 2: BRIEVEN TK 'KWETSBARE JONGEREN' EN 'LEVEN LANG LEREN'	22
	BIJLAGE 3: JAARREKENING RBL 2014/BEGROTING RBL 2015.....	26

1. Inleiding

Op 1 januari 2013 is het RBL Utrecht Noordwest van start gegaan. Na een pilotperiode van 2 jaar heeft KBA in samenwerking met DENSA een evaluatie uitgevoerd [KBA/DENSA, 30 maart 2015]. Naar aanleiding van de positieve evaluatie hebben de portefeuillehouders Onderwijs in Utrecht Noordwest op 13 april 2015 aangegeven het RBL te willen voortzetten na 2015. In dit rapport, wat gezien kan worden als logisch vervolg op de positieve evaluatie, is beschreven op welke wijze het RBL verder ontwikkeld kan worden binnen de context van het sociaal domein in de regio Utrecht Noordwest.

1.1 De opdracht

Binnen de opdracht is onderzocht op welke wijze het RBL verder doorontwikkeld kan worden. Het gaat hierbij om haar positionering in het sociale domein, waarin onder andere de afweging lokaal vs regionaal uitvoeren besloten ligt. Daarnaast gaat het om praktische verbeterpunten op het gebied van organisatie en dienstverlening.

Het voorliggende rapport beschrijft de resultaten van het onderzoek. Ten behoeve van het onderzoek:

- is deskresearch uitgevoerd;
- zijn individuele gesprekken gehouden met de portefeuillehouders van de 5 gemeenten;
- zijn workshops gehouden met betrokkenen op het gebied van management, beleid, personeelszaken en financiën.

In de rapportage zijn aanbevelingen opgenomen over de wijze van uitvoeren van de leerplicht- en RMC taken in de RMC subregio Utrecht-Noordwest, de positie en organisatievorm van het RBL alsmede het werkgeverschap van de medewerkers.

Voor het onderzoek zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

1. In welke richting liggen er kansen voor doorontwikkeling of bestaat de noodzaak veranderingen door te voeren? Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op de aansluiting op het sociale domein (transities jeugd, passend onderwijs en arbeidsparticipatie), de ontwikkeling van het opdrachtgeverschap van de gemeenten, de opdrachtnemersrol van de gemeente Woerden en de financiering van het RBL.
2. Wat is de urgentie van mogelijke ontwikkelingen?
3. Welke ambitie en ontwikkelperspectieven worden gezien in de regio?
4. Welk pad (tijd, geld, personeel) kan gevolgd worden bij toekomstige ontwikkelingen?

1.2 Aanbevelingen uit de evaluatie RBL UNW

In de maanden februari t/m april 2015 is door KBA en DENSA een evaluatie uitgevoerd over de eerste twee pilotjaren van het RBL. Op basis van de positieve evaluatie hebben de portefeuillehouders onderwijs van de gemeenten zich voorgenomen de samenwerking te willen voortzetten. De aanbevelingen uit de evaluatie vormen input voor de doorontwikkeling van het RBL. De aanbevelingen uit het evaluatie onderzoek zijn als volgt samen te vatten:

1. Vergelijk softwaresystemen voor de leerlingenadministratie en kies het best passende systeem. De ontevredenheid over de huidige administratie is groot en al vanaf de start aanwezig.
2. Het bevorderen van de eenheid van werken in het RBL. Evalueer de werkprocessen, maak deze 'levend' in het team en stuur op naleving.
3. Strakkere organisatie en sturing van het beleidsoverleg.
4. Het aanscherpen van de inhoudelijke doelstellingen op het gebied van VSV en thuiszitters.

5. Het meten van de klantentevredenheid onderdeel maken van het primaire proces.
6. Vanuit onderhavige evaluatie blijkt een behoefte om in het - in april 2015 te starten - onderzoek naar het ontwikkelperspectief van het RBL UNW antwoord te vinden op de volgende vragen.
 - Zou de teammanager RBL UNW het voorzitterschap van het beleidsoverleg op zich moeten nemen?
 - Op welke wijze dienen de huidige aanstellingen van RBL-medewerkers (detachering) na de pilotperiode vormgegeven worden?
 - Is verdere uitbreiding van het werkgebied van het RBL UNW wenselijk/mogelijk? Zo ja, uitbreiding met welke gemeenten?
 - Is bestuurlijk inzet nodig/wenselijk met betrekking tot de aanpak van thuiszitters en de aanpak van VSV, met het oog op het behalen van de inhoudelijke doelstellingen en streefwaarden VSV? Zo ja, op welke wijze?

Bovenstaande zes punten uit de evaluatie en de onderzoeksvragen (zie paragraaf 1.1) vormen samen de te beantwoorden vragen in dit onderzoek.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de rol van het RBL in het sociaal domein beschreven op basis van haar toegevoegde waarde. In hoofdstuk 3 zijn conclusies beschreven en overwegingen gemaakt op basis van de informatie uit het voorgaande hoofdstuk, de bijlagen en de informatie uit de individuele gesprekken en workshops. In hoofdstuk 4 zijn vervolgens twee scenario's beschreven voor doorontwikkeling van het RBL en de realisatie van deze scenario's. Daarnaast is een advies geformuleerd over het meest passende scenario met draagvlak.

2. Toegevoegde waarde RBL in sociaal domein

Gemeenten staan voor de uitdaging ervoor te zorgen dat er een stevig fundament in het sociaal domein staat. Hierin speelt het RBL, vanuit zijn wettelijke taak om netwerken voortijdig schoolverlaten te organiseren en alle verzuimende jongeren en jongeren zonder startkwalificatie in beeld te hebben, een belangrijke rol. Het RBL voert een beperkt aantal wettelijke taken uit, maar heeft brede bevoegdheden en mogelijkheden om deze taak uit te voeren. Op basis hiervan ontstaat inzicht in deze groep kwetsbare jongeren en kan dienstverlening voor jongeren gericht worden vormgegeven.

Het RBL en in het bijzonder de RMC taakuitvoering heeft de wettelijke taak om een netwerk te organiseren om verzuim en voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Dit netwerk valt niet los te zien van alle overige ontwikkelingen. Om dit netwerk ook in de toekomst goed te onderhouden en verder te kunnen ontwikkelen zal het RBL een stevige positie moeten hebben binnen het onderwijs én het sociaal domein.

De positie van het RBL in het sociaal domein wordt bepaald door de toegevoegde waarde van de dienstverlening en bevoegdheden van het RBL ten opzichte van de ketenpartners. Onderstaand zijn de Unique Selling Points (USP's) van het RBL in het sociale domein weergegeven:

1. Het RBL beschikt middels een eigen administratiesysteem over de gegevens van alle jongeren tot 23 jaar in hun werkgebied. Het RBL weet of jongeren naar school gaan en waar, of ze een diploma halen en of ze werk en/of inkomen hebben. Leerplicht is één van de partijen die als eerste in beeld heeft dat er in een gezin of bij een jongere iets mis gaat. Problemen uiteten zich bij kinderen onder meer in verzuim en voortijdig schoolverlaten. Dit is maatschappelijk en financieel een groot probleem voor de maatschappij en gemeenten.

2. Het RBL beschikt over informatie over verzuim onder 16 uur, ziekteverzuim en luxe verzuim, signalen die kunnen duiden op achterliggende problemen in een gezin. Het RBL richt zich op verzuim en VSV, maar heeft dus meerdere indicatoren in beeld (verzuim, verkeerd gedrag van een jongeren, bijvoorbeeld gebruik geweld/agressie). Daardoor kan het RBL een risicoprofiel maken van jongeren op het gebied van onderwijs en werk & inkomen. Het RBL beschikt over alle informatie om integraal naar jongeren te kijken. Met de toekomstige uitbreiding van taken op het gebied van jongeren in een kwetsbare positie (zie bijlage 2) wordt dit alleen maar sterker.
3. Alle onderzoeken wijzen uit dat stevig beleid om verzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen grote besparing van maatschappelijke kosten betekent (zie bijlage 1), door de transitie is dat vrijwel direct te vertalen naar besparing van gemeentelijke kosten. Zeker nu gemeenten voor zorg en werk/inkomen verantwoordelijk zijn is dit argument om te investeren in jongeren relevanter dan ooit.
4. Het RBL kan vanuit haar wettelijke taken op vroegtijdige signalen van problematiek (verzuim) handhaven. Dit maakt haar uniek in de keten onderwijs-jeugdhulp. Zij legt de link naar de veiligheidsketen, die noodzakelijk is bij een deel van de kwetsbare jongeren én gezinnen. En vaak is de aanwezigheid van het middel handhaven al genoeg om de problematiek bespreekbaar te maken en op te lossen, zonder door te zetten in handhaving. Met de groep die wel met justitie in aanraking komt zijn tevens grote maatschappelijke kosten gemoeid. Snel en effectief ingrijpen door o.a. leerplicht kan dit helpen voorkomen.
5. Het RBL opereert op het snijvlak tussen onderwijs, jeugdhulp en handhaving (veiligheid). Een behoorlijk deel van de doelgroep heeft, behalve onderwijs, ook begeleiding en ondersteuning nodig. Vanuit die ervaring is het RBL niet alleen bekend met de doelgroep, maar ook met de netwerken van scholen, de jeugdhulp én de veiligheidsketen die de jongeren kunnen ondersteunen.
6. Voor jongeren van 18 jaar en ouder, de RMC doelgroep, is het beleid er op gericht dat bij het ontbreken van een baan, onderwijs de voorliggende voorziening is. Het RBL is bekend met een groot deel van deze jongeren (VSV-dossiers) en kent haar school- en begeleidingshistorie. Daarnaast kent zij tevens de werk- en inkomenspositie van deze jongeren. Deze informatie en het beschikken over een adequaat netwerk voor jongeren, betekent dat het RBL een "spil" is in de toeleiding van jongeren naar onderwijs, met als uiteindelijk doel werk.
7. Begeleiden van jongeren zonder startkwalificatie die zich wel melden bij de poort van Werk in Inkomen, maar geen uitkering krijgen. Door verschillende redenen ontvangen deze jongeren uiteindelijk geen uitkering, maar dat betekent niet dat het goed gaat. De maatschappelijke kosten van het niet verstrekken van een uitkering kunnen soms groter zijn dan het wél verstrekken. Het RBL kan jongeren actief blijven volgen en alle jongeren in beeld houden die géén opleiding volgen en géén werk hebben.
8. Vanuit de gemeenten weet alleen het RBL welke jongeren binnen passend onderwijs (zie bijlage 1) al dan niet geplaatst worden. Het RBL is de hoeder van de thuiszittersproblematiek. Voor gemeentelijke sturing op het thema thuiszitters en het proces passend onderwijs (en aansluiting jeugdzorg die hierbij hoort!) is het evident om het volgen van passend onderwijs op de informatie van het RBL te baseren.
9. Daar waar (zorgstructuur binnen) de school niet goed functioneert, ontstaat tevens verzuim en uitval. Dit heeft niet alleen met de jongeren zelf te maken. Het RBL heeft als enige vanuit de gemeente de wettelijke bevoegdheden om in de keuken van de

school te kijken en zomaar binnen te stappen, en daarnaast middelen in handen om (beperkt) in te grijpen.

3. Overwegingen en conclusies

In dit hoofdstuk is de doorontwikkeling van het RBL beschreven op basis van de landelijke ontwikkelingen, regionale ontwikkelingen en de informatie uit de persoonlijke gesprekken en workshops.

3.1 Positionering sociaal domein

Het RBL beraad zich op haar positie in het sociale domein. Vanuit haar wettelijk taakuitvoering heeft zij een schakelfunctie tussen onderwijs, zorg, participatie en handhaving. Haar primaire domein is het onderwijs, daar waar jongeren verzuimen en/of uitvallen. Vervolgens legt zij de link naar zorg, participatie en handhaving.

Het doel van het RBL is:

- het recht op onderwijs en zelfontplooiing garanderen voor alle jongeren tussen 5 en 23 jaar in de regio Utrecht Noordwest;
- jongeren een zoveel mogelijk ononderbroken en succesvolle schoolcarrière laten doorlopen waardoor de kansen op de arbeidsmarkt en zelfredzaamheid gemaximaliseerd worden.

Deze doelstelling sluit volledig aan bij de bredere doelstellingen in het sociale domein. De maatschappelijke en economische effecten van verzuim en voortijdig schoolverlaten zijn groot. Dat benadrukt vanuit het sociale domein het belang van een goed werkend en ingebed RBL, waarbij het haar primaire rol is om jongeren (en daarmee achterliggende problematiek) te signaleren en begeleiden tijdens, van en naar het onderwijs. Hiermee heeft zij een rol bij het voorkomen van de problematiek rond thuiszitters.

De beste aansluiting vindt het RBL bij de doelstellingen rondom participatie, en deze komen met name tot uiting bij de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt voor (kwetsbare) jongeren. De wetgeving, maatregelen en plannen met betrekking tot voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid sluiten steeds meer op elkaar aan. Daarnaast wordt de functie van het RMC verbreed naar de overgang onderwijs-arbeidsmarkt (zie bijlage 1, brief TK 'jongeren in een kwetsbare positie) en is in de Participatiewet 'onderwijs' een voorliggende voorziening. Onderwijs en arbeidsmarkt zijn daarbij sterk regionaal georiënteerd, waarop een regionaal werkend RBL het beste aansluit. Het RBL voert zijn taken voornamelijk uit in en rondom het (regionaal georganiseerde) VO en MBO onderwijs. De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt kan vormgegeven worden door de uitvoering (begeleiden van jongeren) dicht tegen de aanpak jeugdwerkloosheid (werk & inkomen) te organiseren. Voor beide partijen biedt deze aansluiting toegevoegde waarde. In de regio Utrecht Noordwest betekent dat aangesloten kan worden op de regionale samenwerking van de sociale diensten.

Hiermee vormen deze vakgebieden een keten Onderwijs-Werk-Inkomen. Het RBL beweegt zich echter vanuit haar wettelijke taken ook op het gebied van zorg en handhaving. Binnen zorg en handhaving zijn ook ketens van organisaties werkzaam, met als uiteindelijke doel dat jongeren zelfredzaam zijn in de maatschappij. Hiermee zijn zij ondersteunend aan het gezamenlijke doel van zelfredzaamheid: zorg en handhaving zijn geen doel op zich. Het RBL vervult een schakelfunctie tussen de ketens, wat haar positie bij het oplossen van individuele casuïstiek sterk maakt. De samenwerking van het RBL (vanuit regionaal) binnen het sociaal domein (naar lokaal) is als volgt te beschrijven:

- Op basis van casuïstiek schakelt het RBL naar de lokale zorgstructuren indien nodig;

- Vanuit de lokale zorgstructuren wordt op basis van casuïstiek geschakeld naar het RBL;
- Het RBL onderhoudt op deze wijze automatisch haar netwerk. Indien casuïstiek daar even geen aanleiding toe geeft, dan zorgt het RBL voor lokale bekendheid en bereikbaarheid binnen haar wettelijke taak om een netwerk in stand te houden. Het RBL zal in haar werkwijze moeten zorgen voor goede netwerkverbindingen op lokaal niveau en hiervoor ook regelmatig lokaal aanwezig moeten zijn, bijvoorbeeld door lokaal op locatie te werken.

De basistaak van het RBL houdt echter op wanneer de jongere niet meer verzuimt en/of weer naar school gaat, tenzij de kans op uitval alsnog aanwezig is (preventie/nazorg). Daarnaast is haar informatiepositie bijzonder goed en heeft zij de mogelijkheid om preventief in te zetten op het bestrijden van voortijdig schoolverlaten.

Het RBL zal haar kern goed moeten houden: administratie van alle jongeren met onderwijshistorie, signaleringsfunctie rondom verzuim en uitval, aanpakken wettelijk schoolverzuim/voortijdig schoolverlaten en onderhouden van een ondersteunend netwerk voor jongeren. Maar haar toegevoegde waarde in het sociaal domein komt pas sterk tot uiting wanneer haar informatiepositie en preventieve taken binnen het onderwijs door de gemeenten benut worden. Daarnaast is haar schakelfunctie met zorg en handhaving uniek. Deze schakelfunctie kan ingezet worden om jongeren succesvol hun schoolcarrière te laten doorlopen en vroegtijdig te signaleren dat er mogelijk iets mis gaat.

In deze verkenning van de positie van het RBL in het sociaal domein is duidelijk geworden dat er goede kansen zijn om het RBL door te ontwikkelen. Meer inzet op preventie van schoolverzuim en schooluitval leidt tot een positief maatschappelijk en economisch effect. Inzet van de aanwezige kennis, kunde en informatiepositie op taken binnen het sociaal domein kan alle partijen helpen jongeren zo goed mogelijk te ondersteunen op hun weg naar zelfredzaamheid in de maatschappij.

3.2 Dienstverlening RBL UNW

Beleidsoverleg en meer betrekken bestuurders

Het RBL beleidsoverleg mag strakker georganiseerd en gestuurd worden. De gemeenten vinden dat het voorzitterschap belegd moet blijven bij de gemeenten en het secretariaat bij het RBL, conform de vastgelegde afspraken. De voorzitter zal moeten toezien op een goede agenda, tijdige levering van stukken en scheiding hoofd/bijzaken. Daarnaast hebben de portefeuillehouders gevraagd hen meer in stelling te brengen op de thema's van het RBL. Het RBL mag meer pro-actief en vragend zijn naar de gemeenten op zowel beleidsmatig als bestuurlijk vlak, zodat de gemeenten hun rol kunnen pakken op het gebied van verzuim en voortijdig schoolverlaten.

Doelstellingen VSV en thuiszitters/management informatie

Voor de doorontwikkeling van het RBL dienen er opnieuw doelen te worden vastgesteld. Op het gebied van VSV kan worden aangesloten op de landelijke streefnormen, en op het gebied van thuiszitters dient het doel te worden bijgesteld, bijvoorbeeld naar dat 'alle thuiszitters bij het RBL in beeld en in begeleiding zijn, zodat hun recht op onderwijs zo snel mogelijk gerealiseerd is'. Zeker bij het onderwerp thuiszitters dient het RBL direct te schakelen met de lokaal ingerichte zorgstructuren in de gemeenten. Op het gebied van management informatie zijn de verwachtingen over en weer niet geheel duidelijk. In de doorontwikkeling dient de gewenste management informatie besproken en vastgelegd te worden.

Prioriteiten bij drukte

Bij drukte met meldingen van verzuim en VSV zal het RBL prioriteiten moeten stellen. Het RBL heeft in de praktijk de prioriteiten zelf gesteld, maar heeft behoefte aan duidelijkheid vanuit de gemeenten wat de gemeenten belangrijk vinden. In onderstaande tabel zijn de basistaken van het RBL vastgelegd in volgorde van prioritering. De tabel geeft richting in tijden van drukte en kan discussie voorkomen tussen RBL en gemeenten. Echter de grenzen tussen de taken zijn niet 'hard', de ernst van casuïstiek blijft mede leidend. Het voorstel is om de prioritering in de besluitvorming over het RBL vast te stellen:

Prioriteit 1	Sluitende leerplicht- en RMC administratie 5 tot 23 jaar + rapportages/management informatie (leerplicht/RMC)
Prioriteit 2	Absoluut verzuim + thuiszitten (leerplicht)
Prioriteit 3	Relatief verzuim (>16 uur per 4 weken, leerplicht)
Prioriteit 4	Verzuim 18+ (>16 uur per 4 weken, RMC)
Prioriteit 5	Nieuwe voortijdig schoolverlaters (RMC, actuele schooljaar)
Prioriteit 6	Signaal verzuim (<16 uur per 4 aaneengesloten weken, leerplicht)
Prioriteit 7	Luxe verzuim (<16 uur per 4 aaneengesloten weken, leerplicht).
Prioriteit 8	Verlof en vrijstelling (leerplicht)
Prioriteit 9	Oude voortijdig schoolverlaters (RMC, voorgaande schooljaren)

Tabel: voorstel prioritering taken RBL in drukke tijden

Maatwerk voor extra dienstverlening RBL

Naast de taken in bovenstaande tabel kunnen gemeenten, conform de artikelen in de DVO, maatwerk inkopen bij het RBL. Maatwerk, bijvoorbeeld voor extra inzet in het sociaal domein, wordt apart ingekocht en staat buiten de algemene prioritering zoals boven geschetst.

Instellingsgericht werken

Binnen de RMC regio's Utrecht, Amersfoort en Rivierenland wordt een instellingsgerichte aanpak van verzuim 18+ in het MBO uitgewerkt. Dat betekent in theorie dat alle jongeren die verzuimen door één (of meerdere) vaste consulent(en) vanuit het RMC worden gesproken, onafhankelijk van woonplaats. Het RBL participeert in het maken en uitvoeren van deze afspraken. Met name directe betrokkenheid bij ROC Midden Nederland, ROC van Amsterdam en ID College zijn voor het RBL van belang.

Utrecht Noordwest MBO met meeste deelnemers ouder dan 18 jaar (schooljaar 2012-2013)												
	De Ronde Venen		Montfoort		Oude water		Stichtse vecht		Woerden		Totaal regio	
ID college	49	5%	70	20%	87	31%	73	6%	235	22%	514	13%
MBO Utrecht	0	0%	11	3%	0	0%	108	9%	68	6%	187	5%
Nimeto	27	3%	12	3%	0	0%	26	2%	24	2%	89	2%
ROC MN	99	11%	98	28%	29	10%	589	47%	388	36%	1203	31%
ROC van Amsterdam	390	42%	0	0%	0	0%	195	16%	21	2%	606	16%
Wellant	33	4%	14	4%	0	0%	38	3%	44	4%	129	3%
Totaal deze instellingen	598	65%	205	58%	116	41%	1029	82%	780	73%	2728	70%
Totaal MBO	926	100	353	100	285	100	1257	100	1067	100	3888	100

Uniform werken en werkprocessen

In de evaluatie is gebleken dat de uniformiteit van werken in het team niet geheel gewaarborgd is. Evaluatie van de werkprocessen en sturing op de naleving hiervan dienen te worden uitgevoerd. Het automatiseren van de werkprocessen in de leerlingenadministratie kan helpen bij het uniform uitvoeren.

Kwetsbare jongeren

Het kabinet stuurt aan op het verbreden van de taak van het RMC naar jongeren in een kwetsbare positie. Hiermee komt het RBL meer te werken op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt. Hiervoor komt ook geld beschikbaar, waarschijnlijk via de Rijksbijdrage RMC. Dat betekent dat het team van het RBL in de toekomst groter kan worden en meer taken krijgt. De omvang is echter nog onduidelijk.

3.3 Organisatie en facilitering

Leerlingenadministratie

Eén van de terugkerende knelpunten is de werking van de leerlingenadministratie. Het gebruik, de mate van ondersteuning door de software en beperkingen in management informatie zijn aanleiding geweest voor de bestuurders om direct na de evaluatie opdracht te geven voor een verkenning van alternatieven door het RBL. Zeker gezien het belang van de administratie voor de kracht en positionering van het RBL en de grote betekenis die de administratie kan hebben voor de gemeenten heeft deze verkenning en wellicht de daarop volgende aanbesteding hoge prioriteit. De eenmalige kosten van het realiseren van een alternatief kunnen worden gedragen vanuit de RMC reserve.

Personeelszaken en financiën

In de huidige situatie is het relatief kleine team van het RBL via diverse constructies samengebracht (in dienst van Woerden, detachering vanuit Ronde Venen en Stichtse Vecht, payrolling, inhuur). Redenen hiervoor zijn het tijdelijke karakter van de pilot, de start van het team, structurele én tijdelijke financiering en de beperkte mogelijkheden van verlengen van tijdelijke arbeidscontracten. Meerdere malen is al gebleken dat het niet eenvoudig is overzicht te houden en heeft dit tot frictie geleid. Voor de gelijkheid in het team, het wegnemen van de verrekeningen (detacheringsvergoeding) en het voorkomen van het in rekening brengen van BTW is het wenselijk dat het team in dienst treedt bij één werkgever. Overwegingen hierbij zijn:

- Indien de samenwerking structureel wordt gemaakt, de medewerkers in dienst te laten treden bij Woerden met een zorgvuldig proces;
- Goede afspraken vast te leggen over de financiële risico's die dit met zich meebrengt (vervanging bij ziekte, WIA, WW) en deze op te nemen in de dienstverleningsovereenkomst.

Mogelijkheden om het financiële risico vast te leggen, zijn:

1. Bepalingen opnemen om financieel te verrekenen indien deze situatie zich voordoet. Mogelijk dat de reserve aangesproken kan worden als egalisatie buffer;
2. Een opslag te rekenen op de werkgeverslasten. Hiervoor wordt in andere regio's vaak 5% opslag gerekend.

De gemeenten hebben zich uitgesproken om een duidelijke en structurele afspraak te maken over het personele risico. Daarnaast hebben zij aangegeven dat het vergroten van de bijdragen aan het RBL niet wenselijk zo niet onmogelijk is. Onderstaande tabel geeft aan dat de huidige bijdragen van de gemeenten voldoende ruimte zouden moeten bieden om het financiële risico te compenseren gezien het jaarlijkse overschot aan middelen die toegevoegd is aan de reserve:

	Jaarrekening 2013	Jaarrekening 2014
Werkgeverslasten	€ 413.958	€ 466.501
Waarde 5% risico opslag	€ 20.698	€ 23.325
Toename reserve	€ 148.072	€ 166.022

In de DVO kan worden vastgelegd dat Woerden voor het afdekken van het financiële risico op personeel aanspraak kan maken op 5% van de werkgeverslasten uit het budget voor het RBL. Op deze wijze blijven de bijdragen ongewijzigd, is de afspraak helder en structureel en is het risico voor Woerden helder belegd.

Competentieprofielen functies RBL

Gezien de doorontwikkeling van het RBL, de veranderende verhoudingen in het sociaal domein en de nu tijdelijke wijze van samenstellen van het team is de vraag naar voren gekomen voor het opstellen van competentieprofielen voor de verschillende functies in het RBL. Branchevereniging Ingrado heeft een aantal profielen onlangs ontwikkeld. Deze kunnen door het RBL worden gebruikt en indien nodig aangepast naar de situatie in Utrecht Noordwest.

Facilitering het nieuwe werken

De voorgestane werkwijze van het RBL houdt in dat zij op elke plek in de regio binnen het onderwijs en bij gemeenten (en hun partners) dienen te kunnen werken met kantoorapplicaties (Office/agenda/mail), de leerlingenadministratie en hun bestanden. Deze facilitering dient optimaal te zijn om de gewenste werkwijze waar te kunnen maken.

3.4 Bestendigen samenwerking

Dienstverleningsovereenkomst: in 2015 besluiten.

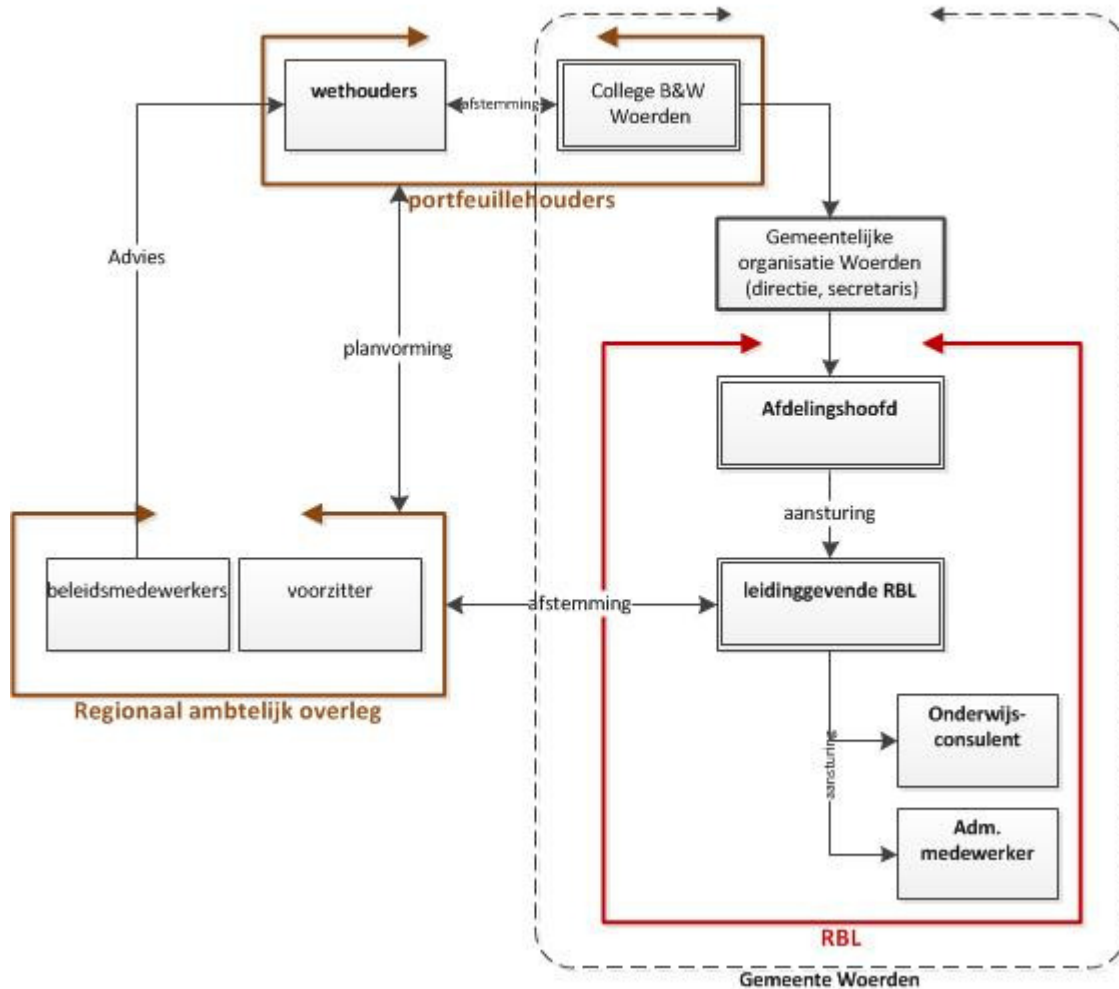
Op dit moment wordt gebruik gemaakt van een dienstverleningsovereenkomst met een centrumgemeente (Woerden). Uit het onderzoek komt geen directe aanleiding om deze vorm te wijzigen. De overeenkomst loopt eind 2015 af. De gemeenten zullen in 2015 een besluit moeten nemen of de pilot verlengd wordt of dat een overeenkomst voor onbepaalde tijd afgesloten zal worden. De gemeenten dienen ter voorbereiding van de verlenging echter enkele wijzigingen aan te brengen en/of artikelen te herzien. Het gaat hierbij met name om:

- Afspraken rondom het verdelen van personele risico's;
- Specificering van de financiële/personele afwikkeling bij opzegging.

Opdrachtgever/opdrachtnemerschap

Uit de evaluatie en in de gesprekken kwam het onderwerp zeggenschap en betrokkenheid in verschillende vormen voor (zie ook de punten '*beleidsoverleg en meer betrokkenheid bestuurders*' en '*prioriteiten bij drukte*'). De gemeenten hebben niet altijd het gevoel gehad een sturende/opdrachtgevende rol te hebben richting het RBL. En het RBL heeft niet altijd voldoende duidelijk gehad over wat haar opdrachtgevers belangrijk vinden. Deze situatie lijkt te zijn ontstaan door gebrek aan duidelijkheid over en nakomen van gemaakte afspraken. In het business plan, de dienstverleningsovereenkomst en het uitgewerkte jaarplan zijn de volgende zaken opgenomen die, als zij goed en tijdig ingevuld worden, input geven om zowel de opdrachtgevers- als de opdrachtnemersrol goed te kunnen invullen. De wijze waarop de gemeenten hun opdrachtgevers/opdrachtnemersrol invullen is in het business plan wat ten grondslag ligt aan het RBL als volgt weergegeven:

Organisatieschema RBL

Hierbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

- dat het beleidsoverleg minimaal 6x per jaar bijeenkomt onder voorzitterschap van één van de gemeenten;
- de leidinggevende van het RBL de agenda en stukken voorbereid en verstuurd;
- het RBL maakt:
 - o Begroting: vóór 1 april elk jaar, voor het daaropvolgende kalenderjaar. Bij het onderbouwen van de begroting kan jaarlijks de formatie op basis van leerlingenaantal en problematiek herijkt worden.
 - o Jaarrekening: voor 1 april elk jaar, over afgelopen kalenderjaar.
 - o Jaarplan voor uitvoering in het RBL: vóór elk schooljaar, afstemmen met de gemeenten.
 - o Leerplicht en RMC jaarverslag: elk jaar vóór 1 oktober, over vorig schooljaar, voor verantwoording van de colleges aan de raden van de gemeenten.
 - o RMC effectrapportage: elk jaar vóór 1 december, over vorig schooljaar, via Utrecht versturen aan Ministerie OCW.
 - o Jaarlijkse opgave DUO cijfers ministerie: elk jaar vóór 1 oktober, over vorig schooljaar, versturen aan het Ministerie van OCW.
 - o Kwartaalrapportages met management informatie: elk kwartaal, voor sturing van de uitvoering door de gemeenten en signalering van benodigde interventies door beleid en bestuur.

De gemeente Woerden is centrumgemeente voor de samenwerking. Officiële documenten zullen dan ook in ieder geval in Woerden vastgesteld dienen te worden (subsidie aanvragen, begroting en jaarrekening, jaarverslag, RMC effectrapportage). De samenwerking in het RBL vergt echter afstemming met de deelnemende gemeenten voordat de vaststelling plaatsvindt. Het proces van opstellen, afstemmen en vaststellen van de documenten is als volgt:

- Opstellen concept: RBL (gefaciliteerd door Woerdense afdelingen)
- Afstemmen concept: via het regionaal ambtelijk overleg, beleidsmedewerkers verzorgen de sondering in de eigen gemeente op alle onderdelen.
- Bijstellen concept (RBL) en aanbieden definitieve stuk aan 5 colleges (beleidsmedewerkers).
- Na vaststelling in 5 colleges biedt Woerden het indien nodig officieel aan aan belanghebbenden.

Mogelijke gevolgen BTW en samenwerking

Door wijzigingen in de belastingwetgeving bestaat de mogelijkheid dat de dienstverlening vanuit Woerden (als centrumgemeente) onderhavig wordt aan het BTW regime (zie bijlage 1). Dat maakt de samenwerking in één keer 21% duurder. In dat geval zouden de bijdragen vanuit de gemeenten aan het RBL, uitgaande van de werkelijke realisatie in 2013 én 2014 en de risico-opslag voor personeel in Woerden, gemiddeld jaarlijks met ongeveer €80.000 toenemen.

De argumentatie is sterk dat dat niet gaat gebeuren, maar zekerheid is er nog niet. DENSA adviseert de gemeenten om een verzoek in te dienen bij de belastinginspecteur met de vraag om duidelijkheid. Indien de belastingdienst onverhoopt constateert dat Woerden voor de dienstverlening van het RBL BTW plichtig is, dan wordt de gemeenten geadviseerd om over te gaan naar een "kleine" gemeenschappelijke regeling (gemeenschappelijk orgaan). De bestuurlijke constellatie wordt dan anders, de praktische afspraken en werkwijze van het RBL blijven echter grotendeels hetzelfde en de BTW plicht vervalt door de koepelvrijstelling.

Schaalgrootte RBL

De algemene mening is dat de schaalgrootte van het RBL goed is. Niet te groot (en dus slagvaardig) en niet te klein (en dus krachtig en continuïteit). Er wordt weinig toegevoegde waarde verwacht van het deelnemen van andere gemeenten aan de regionale samenwerking.

4. Scenario's, advies en vervolgtraject

In dit hoofdstuk zijn twee scenario's beschreven voor de doorontwikkeling van het RBL en is een advies geformuleerd met betrekking tot het meest optimale scenario. Vervolgens is beschreven op welke wijze dit scenario gerealiseerd kan worden en welke stappen daarvoor nodig zijn.

4.1 Scenario's doorontwikkeling RBL

De portefeuillehouders hebben op basis van de evaluatie aangegeven het RBL te willen voortzetten. Het voortzetten van het RBL kan door het structureel maken van de samenwerking (scenario 1) en het verlengen van de pilot (scenario 2). In beide scenario's vindt echter dezelfde doorontwikkeling plaats op het gebied van positie in het sociaal domein en haar dienstverlening:

- Positie sociaal domein zoals beschreven in paragraaf 4.1;
- Opdrachtgeverschap/opdrachtnemerschap: herinvoeren en naleven afspraken met betrekking tot beleidsoverleg, bestuurlijke afstemming, opstellen stukken en management informatie.

- Bijstellen doelstellingen VSV en thuiszitters, bepalen management informatie, bepalen prioriteiten in de taken van het RBL.
- Aanscherpen werkwijze binnen het onderwijs (o.a. instellingsgericht werken) en in het RBL (uniform werken/werkprocessen).
- Het verbeteren en/of vernieuwen van de leerlingenadministratie.
- Het opstellen van competentieprofielen voor de functies in het RBL.
- Het uitsluiten van BTW risico.

De scenario's onderscheiden zich op de volgende punten:

Thema	Scenario's	1.Structureel maken RBL	2.Verlengen pilot RBL
Looptijd		DVO voor onbepaalde tijd	Verlengen DVO met 2 of 3 jaar
DVO		Check op exit-regeling en risico afdekking ivm personeel, aanscherpen op onderdelen	Zoveel mogelijk ongewijzigd, aanscherpen op onderdelen
Personeelszaken		Medewerkers in dienst Woerden: creëren 1 team, wegnemen constructies detachering en payroll	Situatie zoveel mogelijk houden zoals hij is, mits niet mogelijk (tijdelijke contracten)
Financiën		Bepalen wijze van omgaan met risico personeel, medewerkers bij Woerden	Bepalen wijze van omgaan met risico personeel, medewerkers bij verschillende gemeenten

In de gesprekken en workshops is de voorkeur uitgesproken voor het structureel maken van de samenwerking. Dit scenario kent de volgende voordelen:

- Het naar elkaar bevestigen van de goede samenwerking, mede op basis van tevredenheid over de resultaten en de mogelijkheden voor doorontwikkeling;
- Duidelijkheid bieden aan de medewerkers van het RBL en stroomlijnen personeelszaken;
- Voorkomen BTW verrekeningen, voorkomen financiële verrekeningen naar aanleiding van detachering.

Het voornaamste aandachtspunt van dit scenario is het maken van afspraken voor het afdekken van de (financiële) werkgeversrisico's.

Redenen om te kiezen voor scenario 2 zijn de onduidelijkheden in:

- Het uitkristalliseren van de inrichting van het sociale domein in de komende jaren;
- De te verwachten uitbreiding van taken van het RMC op het gebied van kwetsbare jongeren, waarmee ook de impact en het werkgebied van het RBL worden vergroot.

Aandachtspunten bij dit scenario zijn:

- De voordelen van scenario 1 worden grotendeels niet behaald;
- Er ontstaat frictie rondom de tijdelijke contracten van het personeel;
- Aan het einde van de looptijd een nieuwe overweging gemaakt moet worden inclusief bijbehorende afstemming en besluitvorming.

4.2 Advies meest optimale scenario

Op basis van de gesprekken, workshops, de verzamelde informatie en voor/nadelen van de scenario's wordt geadviseerd om de doorontwikkeling van het RBL vorm te geven door te kiezen voor scenario 1: het structureel maken van de samenwerking. Hier blijkt draagvlak voor te bestaan, het biedt duidelijkheid aan alle partijen en biedt de mogelijkheid om een aantal praktische verbeterlagen te maken op het gebied van personeel en financiën. Dit scenario is de volgende stap in de tot nu toe goed verlopende

samenwerking. Woerden lijkt in principe bereid om het personeel op te nemen, mits het werkgeversrisico goed is afgedekt.

Daarnaast wordt geadviseerd om alle genoemde punten onder paragraaf 5.1 ten uitvoer te brengen en vooral ook met elkaar scherp te blijven op de eenmaal gemaakte afspraken.

4.3 Planning en implementatie

Tijdens het onderzoek is meermalen gesproken over het opstellen van een realistische planning. Uitgangspunt is dat de huidige DVO afloopt op 1 januari 2016. Vóór 1 januari zal in ieder geval de besluitvorming dienen te hebben plaatsgevonden en het scenario te zijn geïmplementeerd en/of de implementatie in gang gezet. Daarnaast lopen contracten met betrekking tot personeel op 1 januari af en kan verlenging in sommige gevallen niet plaatsvinden. In deze paragraaf is uitgegaan van het realiseren van scenario 1, het meest verstrekkende scenario.

In de planning voor de implementatie is onderscheid gemaakt in 2 delen:

1. Het voortzetten van het RBL en scheppen van optimale voorwaarden voor de samenwerking.
2. Het realiseren van een optimalisering van de leerlingenadministratie en verbetering van de werkwijze en inbedding van het RBL.

Deelproject 1: deadline 1 januari 2016 (of zoveel eerder als mogelijk)

<i>Wat?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Planning</i>
Uitwerken artikel DVO financieel werkgeverrisico	Werkgroep financiën	Juli/aug/sept
Aanscherpen DVO naar onbepaalde tijd	Werkgroep juridisch, input van wg financiën	Juli/aug/sept
Organiseren GO, opstellen sociaal plan, vergelijk arbeidsvoorwaarden, gesprekken met medewerkers ihkv de overstap naar woerden (vergelijk andere regionale samenwerkingen in Woerden)	Werkgroep personeel, ism management	Juli/aug/sept
Competentieprofielen functies RBL opstellen (op basis van formats Ingrado)	Werkgroep Personeel ism RBL	Juli/aug/sept
Optimalisatie beleid en bestuur in gang zetten, waaronder scherpstellen P&C cyclus	Werkgroep beleid	Juli/aug/sept
Bijstellen doelen en meetpunten (gewenste management informatie), voorstel opnemen in begeleidend memo bij besluitvorming	Werkgroep beleid	Juli/aug/sept
Besluitvorming in colleges en raden	Werkgroep beleid	z.s.m., sept/oktober
Plaatsingsgesprekken voeren met individuele medewerkers en overstap naar Woerden regelen	Werkgroep Personeel, ism management	November / december
Verder uitkristalliseren positie sociaal domein n.a.v. voortgang, aansluiting lokale netwerk	Werkgroep beleid	Juli-dec

Deelproject 2: deadline 1 augustus 2016

<i>Wat?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Planning</i>
Onderzoek naar andere software en mogelijkheden Centric	RBL	Mei/juni

Voorstel aan bestuurders voor verbetering leerlingenadministratie	RBL	18 juni
(Indien vervanging): start proces aanbesteding door opstellen programma van eisen en aanbestedingsproces	Werkgroep	Juli/aug/sept
(Indien huidig): opstellen verbeterplan en start realisatie binnen huidige Centric software	Werkgroep	Juli/aug/sept
(Indien vervanging) Aanbesteding software leerlingenadministratie	Werkgroep aanbesteding	Okt/nov/dec/jan
(Indien huidig): implementeren verbeteringen en aandacht werkprocessen/eenduidig werken Deadline: 1 januari 2016	Werkgroep	Okt/nov/dec
(Indien vervanging) Implementeren nieuwe leerlingenadministratie, incl. werkproces ondersteuning en management informatie	Werkgroep	feb-juni 2016

Voor het realiseren van het scenario wordt geadviseerd om het een project te laten zijn en het projectleiderschap duidelijk te beleggen. Hiermee wordt expliciet gemaakt wie sturing geeft en organiseert dat alle onderdelen van de doorontwikkeling van het RBL ook daadwerkelijk vormgegeven worden. Het projectleiderschap kan zowel in- als extern belegd worden. Een inschatting van de benodigde intensiteit, waarbij de projectleider ook een bijdrage levert aan de inhoudelijke stukken, is gemiddeld een 4 tot 8 uur in de week.

Bijlage 1: Ontwikkelingen in relatie tot het RBL

Het belang van bestrijden verzuim en voortijdig schoolverlaten

Het RBL houdt zich bezig met het bestrijden van verzuim en voortijdig schoolverlaten in de regio Utrecht Noordwest. Vanuit haar wettelijke taakuitvoering heeft zij een schakelfunctie tussen onderwijs, zorg en handhaving. Haar doel is als volgt te omschrijven:

- het recht op onderwijs en zelfontplooiing garanderen voor alle jongeren tussen 5 en 23 jaar in de regio Utrecht Noordwest;
- jongeren een zoveel mogelijk ononderbroken en succesvolle schoolcarrière laten doorlopen waardoor de kansen op de arbeidsmarkt en zelfredzaamheid gemaximaliseerd worden.

Het RBL werkt primair binnen het onderwijsdomein en legt vervolgens de relatie naar zorg, participatie en handhaving. Alles begint op school, ook het signaal opvangen dat er iets mis gaat. Als spijbelgedrag niet aangepakt wordt, dan kan dat leiden tot voortijdig schoolverlaten. Uit landelijke cijfers uit 2014 blijkt de relevantie van het aanpakken van voortijdig schoolverlaten als onderdeel van het sociale domein:

- Na 1 jaar heeft 59% zonder startkwalificatie geen betaalde baan, na 4 jaar meer dan 25%. Dat staat in schril contrast met jongeren mét diploma (op het niveau van de startkwalificatie). Van hen heeft 28% na een jaar geen baan en na 4 jaar minder dan 10%;
- Voortijdig schoolverlaters komen 6x meer voor in criminaliteitscijfers;
- Voortijdig schoolverlaters vertonen meer gedrag wat leidt tot maatschappelijke problemen;
- Jongeren zonder startkwalificatie zijn oververtegenwoordigd in de uitkeringen. En dat terwijl het merendeel gewoon naar school kan...

Maatschappelijke kosten/baten bestrijden verzuim en VSV

Behalve het feit dat de gemeente steeds meer een regierol heeft op zorg en participatie, krijgt zij ook de financiële verantwoordelijkheid. Die financiële verantwoordelijkheid moet de komende jaren worden gedragen met een forse bezuiniging vanuit de Rijksoverheid en bij een taak waarvan de omvang nog niet helemaal duidelijk is. Dat brengt bij gemeenten een hoog kostenbewustzijn met zich mee. Vanuit dit perspectief is het goed om niet alleen de kosten te beschouwen, maar ook te kijken naar de baten. De beleidsvraag die vooraf gesteld kan worden is, loont investeren in de aanpak van voortijdig schoolverlaten en kwetsbare jongeren? In Nederland is nog maar beperkt onderzoek verricht naar de kosten en baten van interventies om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Hier komt wellicht verandering in door toenemende financiële druk binnen het sociale domein.

De belangrijkste Nederlandse onderzoeken op dit gebied zijn:

- In 2005 is een kosten-baten analyse van voortijdig schoolverlaten uitgevoerd door de RebelGroup (KBA 2005). Op verzoek van het ministerie van OCW is deze studie verder uitgewerkt, mede op basis van suggesties van het CPB. Dit heeft geresulteerd in een nieuw eindrapport 'Kosten en baten van Voortijdig Schoolverlaten' (In 't Veld et al. , 2006). Vervolgens heeft het ministerie van OCW het CPB gevraagd een beoordeling te maken van deze studie. De studie door de Rebelgroup tracht de kosten en baten van voortijdig schoolverlaten in beeld te brengen. De belangrijkste bevinding uit de kosten-baten analyse is dat het verminderen van voortijdig schoolverlaten hoge maatschappelijke rendementen kan opleveren. Het CPB onderschrijft deze hoofdconclusie. Investeren in het tegengaan van voortijdig schoolverlaten is kansrijk. Met effectieve interventies zijn hoge rendementen te halen.

- In 2009 heeft Ecorys op verzoek van het ministerie van OC&W een vervolgonderzoek gedaan op dit onderwerp. Ook in dit onderzoek komt naar voren dat de baten inderdaad hoger zijn dan de kosten. Deze baten zijn voornamelijk geconcentreerd bij lonen en belastinginkomsten. De veronderstelde baten op de terreinen maatschappelijke participatie en integratie zijn niet te kwantificeren.
- Wellicht wat minder goed onderbouwd, maar zeker illustratief is een kosten-baten onderzoek uit 2011 van het Arnhemse schoolverlatersproject 2GetThere, waarin kosten en baten per probleemgebied zijn uitgewerkt en gelabeld aan jongeren in het project. Zo zijn kosten per deelnemer in zicht m.b.t. voortijdig schoolverlaten, jeugdwerkloosheid, maatschappelijke opvang, schuldhulpverlening, justitiële kosten, drugshulpverlening en kosten GGZ-behandeling. Op deze manier zijn 25 jongeren in het project geanalyseerd op kosten en de baten, die zijn gekoppeld aan de gepleegde interventies. Op jaarbasis (2011) realiseerde het project bij 25 jongeren een besparing van € 615.000 waar € 250.000 aan kosten tegenover stonden. Dit is in grote lijnen vergelijkbaar met Nederlandse en internationale studies naar kosten en baten van de aanpak van risicojongeren. Voorwaarde hierbij is dat er wel gewerkt wordt met aantoonbaar effectieve interventies.
- Uit een onderzoek van het Verwey-Jonkerinstituut (2012) naar de kosten en baten van preventie en repressie bij jongeren blijkt dat de kosteneffectiviteit van preventie het hoogst is. Preventie spaart dus geld uit. Interventies specifiek gericht op risicojongeren leveren meer op dan interventies gericht op de brede jeugd. En hierbij geldt dat preventie het beste werkt op jonge leeftijd. Het nadeel is dat er een tijd verstrijkt tussen de uitvoering van de interventie en het verschijnen van de effecten. Vanwege die tijdspanne kunnen interventies op de lange termijn wel degelijk kosteneffectief zijn, die dit op korte termijn niet lijken te zijn. Zo zijn bij voorbeeld sommige huisbezoekprogramma's die zich richten op risicojongeren en/of moeders met lage inkomens kosteneffectief. De opbrengst ligt tussen de € 6.000 en € 17.000 per jongere. De positieve effecten ervan hebben alleen even de tijd nodig.

Deze onderzoeken bevestigen het beeld dat inzet op gerichte preventie niet alleen effectiever, maar op de lange termijn ook goedkoper is. Gezien ook de financiële noodzaak voor gemeenten om zorg te dragen voor een ononderbroken, succesvolle schoolcarrière met als einddoel duurzame arbeid, is het in het kader van de ontwikkelingen in het sociaal domein voor gemeenten zeer relevant en kosteneffectief om:

- de ononderbroken schoolcarrière met arbeidsperspectief centraal te stellen in haar beleid;
- vroegsignalering en preventieve interventies sterk in te zetten;
- een missie en visie te hanteren die een langere looptijd kent.

Ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten/kwetsbare jongeren

In alle RMC-regio's zijn door gemeenten en onderwijsinstellingen convenanten voortijdig schoolverlaten afgesloten voor de periode 2012 -2015. Vervolgens zijn de convenanten met één jaar verlengd. De convenanten voorzien in een subsidie van een regionaal programma en een prestatiesubsidie voor de onderwijsinstellingen. In de convenanten wordt extra ingezet op het eerste leerjaar op alle niveaus in het MBO, doorlopende leerlijn VMBO-MBO, integrale aanpak op zorg, veiligheid en arbeidsmarkt. De scholen hebben daarbij een resultaatverplichting om gezamenlijk in 2016 de doelstelling van maximaal 25.000 voortijdig schoolverlaters te bereiken. Deze doelstelling moet samen met de gemeenten gerealiseerd worden. In de nieuwe convenantperiode wordt gewerkt met een andere meetsystematiek, die is bedoeld om zo veel mogelijk de administratieve vervuiling binnen de VSV-cijfers weg te werken. Ondanks dit feit spelen er de komende jaren nog andere ontwikkelingen en maatregelen binnen VO en MBO daarvan de effecten op dit moment onmogelijk zijn te voorzien en mogelijk een negatieve invloed hebben op het resultaat.

De huidige VSV-convenanten lopen af in 2016. Het ministerie van OCW bezint zich op dit moment op de wijze waarop aandacht voor kwetsbare jongeren vanaf schooljaar 2016-2017 gestimuleerd wordt (zie bijlage 1, brief aan TK van dec 2014). De reguliere jaarlijkse rijksbijdrage voor het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten én de regionale kwalificatieplichtgelden blijven gewoon bestaan. De laatste berichten (medio april 2015) over de inzet van de gelden die nu in de convenanten omgaan is dat deze (deels) worden toegevoegd aan de RMC rijksbijdrage, wat weer mogelijkheden biedt voor preventieve inzet vanuit het RBL. De omvang van deze middelen én de specificering van de extra taken van het RMC op het gebied van jongeren in een kwetsbare positie zijn echter nog onduidelijk.

Passend onderwijs en zorg voor de jeugd

Gemeenten hebben per 1 januari 2015 de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdzorg. Dit is vastgelegd in de Jeugdwet. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Wet op de Jeugdzorg. Een belangrijke ontwikkeling, onder meer voor het schoolmaatschappelijk werk. In komende paragrafen worden dwarsverbanden gelegd met de andere ontwikkelingen, waardoor de impact van deze stelselwijziging op verzuim en voortijdig schoolverlaten duidelijk wordt.

In de Wet passend onderwijs die per 1 augustus 2014 is ingegaan, hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio of in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Ouders worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. In theorie kan het niet zo zijn dat jongeren geen passende plek binnen het onderwijs hebben. Eén van de meetpunten van passend onderwijs waar de samenwerkingsverbanden op worden aangesproken is het aantal thuiszitters in hun regio. Het RBL heeft een controlerende en stimulerende rol in het goed laten functioneren van passend onderwijs. Alleen het RBL heeft inzicht in thuiszitters en dient pro-actief te handelen richting het onderwijs om het 'thuis zitten' op te lossen.

Passend onderwijs in combinatie met zorg voor de jeugd

Een goede samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg draagt er aan bij om kinderen en jongeren te ondersteunen bij het opgroeien, hun ouders te ondersteunen bij het opvoeden en elk kind zo passend mogelijk onderwijs te bieden. De Jeugdwet en Wet Passend Onderwijs bevatten complementaire bepalingen over samenwerking. In beide wetsvoorstellen is bepaald dat gemeenten een gemeentelijk jeugdhulpplan (visienotitie en plan van aanpak) en de samenwerkingsverbanden van schoolbesturen een ondersteuningsplan dienen te maken. Zowel schoolbesturen als gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om individuele ondersteuning aan een leerling af te stemmen met andere voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. De opdracht aan gemeenten in de Jeugdwet is om ook de verbinding te maken met "Passend onderwijs". Daarmee krijgen gemeenten een vooraanstaande rol bij de afstemming tussen "zorg in en om de school" en zorg buiten de school. In veel gevallen zal het schoolmaatschappelijk werk hier een belangrijke, intermediaire rol in spelen.

Voor zowel passend onderwijs als de jeugdzorg dient een bestuurlijk op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd te worden. De samenwerkingsverbanden kunnen het ondersteuningsplan niet vaststellen zonder een OOGO gevoerd te hebben. Het gemeentelijk jeugdhulpplan kan pas definitief worden

vastgesteld door de gemeenteraad nadat het (OOGO) heeft plaatsgevonden. Dit OOGO is vooral van belang voor afstemming van de via de gemeenten toegankelijke jeugdhulp met de ondersteuning die het onderwijs biedt in het kader van passend onderwijs en afspraken om een één gezin, één plan, een aanpak te kunnen realiseren.

Participatiewet

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen (te laten participeren). De gemeente is nu ook verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. De gemeente heeft voor de nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk het bieden van ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig inkomensondersteuning. Voor de re-integratieondersteuning krijgt de gemeente een gebundeld re-integratiebudget en meer instrumenten tot haar beschikking. Gemeenten bepalen op basis van maatwerk wie voor welke vorm van ondersteuning in aanmerking komt. Gemeenten werken hierbij op regionaal niveau samen met UWV, werkgevers en werknemers in regionale werkbedrijven om mensen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen te plaatsen op de banen die werkgevers beschikbaar hebben.

Steeds nadrukkelijker in de participatiewetgeving wordt de rol van onderwijs als voorliggende voorziening. Doorleren biedt beter kansen op werk, een jongere bouwt aan zijn toekomst. Daarnaast ontstaat recht op studiefinanciering, wat overigens een leenstelsel is en daarmee niet geschikt voor jongeren met schulden. Iedere jongere die zich meldt dient eerst zijn mogelijkheden voor doorleren te verkennen. Traditioneel heeft sociale zaken echter beperkte kennis, kunde en netwerk voor begeleiden naar onderwijs en het maken van een inschatting op leerbaarheid en schoolbaarheid. Mogelijk ligt hier een rol voor het RBL, waar kennis, kunde en netwerk wel aanwezig zijn. In de jeugdwerkloosheidsplannen is landelijk veel aandacht voor de relatie onderwijs-arbeidsmarkt, waarbij veel energie ingezet wordt in het begeleiden van kwetsbare jongeren bij deze overstap.

Passend onderwijs en participatiewet

Een belangrijke doelstelling van de Participatiewet is een verminderde instroom in de Wajong en de sociale werkvoorziening. Jonggehandicapten die gedeeltelijk kunnen werken, gaan vallen onder de Participatiewet en dus onder het beleid van de gemeenten. Deze jongeren kunnen in de toekomst niet allemaal een beroep doen op de bijstand, omdat gemeenten dan een te groot financieel risico lopen. Van belang voor de gehele samenleving is dat zoveel mogelijk mensen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Hier ligt de verbinding met passend onderwijs en de aanpak voortijdig schoolverlaten. Gemeenten zullen een beroep doen op scholen om het toekomstperspectief van leerlingen centraler te stellen (ontwikkelingsperspectief). Er zal meer aandacht en inzet moeten komen op het behalen van een startkwalificatie door leerlingen en toeleiding naar de arbeidsmarkt. Daarnaast zal ook ingezet moeten worden op blijvende arbeidsinpassing van alle groepen (zie bijlage 1, brief TK 'een leven lang leren' van 31 okt 2014). Hierbij staat de samenwerking werkgevers, onderwijs en gemeente centraal.

Focus op vakmanschap (MBO) en verzwaring exameneisen (VO)

De veranderingen onder de naam "Actieplan MBO Focus op vakmanschap 2011-2015" moeten leiden tot betere prestaties van de MBO-instellingen. De volgende onderdelen zijn daarbij uitgewerkt:

- Verhoging van de onderwijstijd (intensiveren onderwijsprogramma);
- Verkorting van het onderwijsprogramma;
- Invoering van de entreeopleidingen;
- Geen drempelloze instroom op MBO niveau 2;
- Aanpassing van de bekostiging van het MBO.

Jongeren die zonder diploma naar het MBO willen, komen in principe in de entreeopleiding. De toelating tot deze opleiding is beperkt omdat scholen voor deze opleiding een vast budget ontvangen. Beroepsonderwijs op niveau 2 en hoger staat alleen nog open voor jongeren met een diploma op zak. Tegelijkertijd worden scholen scherper afgerekend op rendement. Dit kan er toe leiden dat er voor minder kansrijke studenten ook steeds minder plaats is. Het kan in het nieuwe stelsel zelf zo zijn dat er voor jongeren geen reguliere onderwijsplek in het MBO meer mogelijk is. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor gemeenten. De recente aanscherping van de bijstand gaat er van uit dat onderwijs voor jongeren tot 27 jaar als een voorliggende voorziening moet worden beschouwd. Zij kunnen geen aanspraak maken op een uitkering zolang niet aan de verplichting is voldaan een startkwalificatie te halen. In dat kader heeft de VNG gepleit voor een inspanningsverplichting voor het onderwijs, waarbij scholen moeten aantonen dat er alles is gedaan om jongeren in school te houden. Verder wil het VNG graag meer ruimte om als scholen en gemeenten gezamenlijk te investeren in deze doelgroep door via maatwerk en gerichte ondersteuning hen toch toe te leiden naar de arbeidsmarkt. In de brief 'jongeren in een kwetsbare positie' (zie bijlage 1) is te zien dat aan deze oproep invulling wordt gegeven. Er is sprake van 'experimenteer ruimte' in het MBO en samenwerking tussen onderwijs en gemeenten wordt gefaciliteerd.

In het onderwijs worden daarnaast de exameneisen in het VO verzwakt. Samen met focus op vakmanschap kan dit er toe leiden dat meer jongeren ongekwalificeerd het onderwijs verlaten. Voor (kwetsbare) jongeren wordt het moeilijker een VO diploma te halen én moeilijker om binnen het MBO verder te kunnen.

De veranderingen binnen het onderwijs vragen om effectief beleid in de toekomst direct gekoppeld aan de maatschappelijke kosten en baten van voortijdig schoolverlaten en ieders rol en verantwoordelijkheid in de aanpak, zowel lokaal als regionaal. Het binnen reguliere opleidingen behouden van jongeren wordt steeds belangrijker, en dit is tevens het domein van het RBL. Door de veranderingen zal het voor een steeds groter wordende groep kwetsbare leerlingen 'aan de onderkant' van het onderwijs lastig worden om verder te leren. Bij uitval uit de entree opleiding of MBO niveau 2 is het lastig of zelfs onmogelijk nog binnen regulier onderwijs door te leren. Hiermee is het belang van het voorkomen van uitval van leerlingen binnen het MBO nog groter dan voorheen en dienen de inspanningen vanuit de gemeenten hierop gericht te zijn. Het gaat hierbij om zorg, ondersteuning en (preventieve) bestrijding van verzuim en schooluitval. Met name bij de kwetsbare groepen leerlingen worden preventieve interventies op verzuim en uitval belangrijker.

Samenwerking gemeenten, BTW verplichting en -compensatie

Recent is, mede ten gevolge van het door de rijksoverheid ingestelde plafond aan het btw-compensatiefonds (BCF), onrust ontstaan bij gemeenten. Ten gevolge van de transitie in het sociale domein dienen gemeenten op diverse terreinen samen te werken met andere partijen, waaronder met marktpartijen. In meerdere samenwerkingssituaties kan daarbij sprake zijn van btw verplichting op de dienstverlening. Deze btw kan worden gecompenseerd uit het btw-compensatiefonds voor Nederlandse gemeenten, maar als gevolg van het door de Rijksoverheid ingestelde plafond van dat fonds, kan het zijn dat de middelen in het fonds niet toereikend zijn om alle btw te compenseren. Het niet compenseren van btw kan leiden tot meerkosten voor gemeenten in Nederland.

Het BCF kent vanaf 2015 een plafond. Als gemeenten in Nederland (op jaarbasis) meer btw declareren bij het BCF en daarbij boven het plafond uitkomen, dan dekt het Rijk het bedrag dat boven dat plafond uitkomt af door een uitname uit het gemeentefonds. Blijven de gemeenten (op jaarbasis) onder het plafond, dan stort het Rijk het overschot van het btw-compensatiefonds in het gemeentefonds. Op deze manier kunnen gemeenten alle btw blijven declareren, maar is het Rijk van een openeinderegeling af.

De VNG adviseert gemeenten¹ om bij samenwerking zo veel mogelijk te voorkomen dat bijdragen en onderlinge verrekeningen in de heffing van btw betrokken worden. Het niet in rekening hoeven brengen van btw betekent dat er geen beslag wordt gelegd op het BCF.

De oplossing ligt volgens de VNG in het gebruik maken van de zogenaamde koepelvrijstelling (artikel 11, lid 1, onderdeel u van de Wet op de omzetbelasting 1968). Deze btw-vrijstelling leidt ertoe dat op prestaties binnen het samenwerkingsverband geen btw in rekening gebracht wordt, maar deze vrijstelling geldt niet wanneer gemeenten kiezen voor een samenwerking via een centrumgemeente, zoals bij het RBL in Woerden het geval is.

Bij de dienstverlening van de centrumgemeente (Woerden) gaat het om uitvoering van wettelijke (publiekrechtelijke) taken die niet door marktpartijen kunnen worden gedaan. Taken die de in het RBL samenwerkende gemeenten zelf voor de samenwerking ook al als wettelijk taken opgedragen hebben gekregen. Voor de vaststelling of sprake is van btw verplichting staat de vraag centraal of de uitvoerende gemeente die deze taken uitvoert handelt als overheid of als ondernemer. Aangezien de wettelijke taken van het RBL niet door marktpartijen kunnen worden gedaan is geen sprake van oneerlijke concurrentie en kan er geen sprake van zijn dat de uitvoerende gemeente handelt als ondernemer. DENSA stelt zich op het standpunt dat, omdat het bij taakuitvoering in het RBL gaat om uitvoering van wettelijke publieke taken die niet door marktpartijen kunnen worden gedaan, de dienstverlening van het RBL niet btw plichtig kán zijn, ongeacht welke publiekrechtelijke organisatie deze taakuitvoering op zich neemt. Een gemeente, maar ook een GR-openbaar lichaam of een GR-bedrijfsvoeringorganisatie, zijn allen publiekrechtelijke organisaties die voor de taakuitvoering van leerplicht en RMC handelen als overheid en niet als ondernemer. Op de dienstverlening zelf rust dan geen BTW plicht, maar op huisvesting en facilitering kan mogelijk wel BTW verplichting rusten. Deze diensten kunnen immers ook door marktpartijen aangeboden worden.

Het standpunt van de belastingdienst is echter bepalend. De belastingdienst geeft op dit moment wisselende signalen af over de BTW plicht op de dienstverlening van een RBL. Afhankelijk van de juistheid en kracht van de beargumentering vanuit de gemeente en de mening van de behandelend belastinginspecteur kan de uitkomst verschillen. Er is bij DENSA nog geen jurisprudentie bekend op basis waarvan duidelijkheid wordt gegeven over de BTW plicht op dienstverlening in het kader van leerplicht- en RMC taken. DENSA adviseert het RBL-UNW om zich in deze discussie door een fiscaal jurist te laten adviseren. Mogelijk kan de branchevereniging Ingrado ondersteunen in deze discussie, aangezien het een landelijke onduidelijkheid betreft.

Wel is er sprake van btw-verplichting op het inlenen van de aan het RBL gedetacheerde medewerkers. De Ronde Venen en Stichtse Vecht die formatie aan Woerden detacheren, dienen op de detacheringsvergoeding die zij hiervoor ontvangen, btw aan de uitvoerende gemeente te berekenen. Deze btw is compensabel uit het btw compensatiefonds. Gemeenten kunnen met de belastingdienst afspraken maken of hiervoor de transparantiemethode kan worden toegepast. In beginsel leidt de berekende btw niet tot meerkosten voor de deelnemende partijen omdat deze compensabel is. Het plafond dat aan het compensatiefonds is gesteld, is in de toekomst daarvoor wel een bedreiging. Als het plafond is bereikt kan de btw alleen worden gecompenseerd ten laste van het gemeentefonds. Zo kunnen gemeenten met meerkosten worden geconfronteerd voor het naar elkaar detacheren van personeel. Deze bedreiging is er ook als mocht blijken dat op de dienstverlening van het RBL btw dient te worden berekend.

¹ Brief VNG ECFE/U201401979, d.d. 12-12-2014

Bijlage 2: Brieven TK 'kwetsbare jongeren' en 'leven lang leren'

Samenvatting 'Een leven lang leren' 31 okt 2014 TK

Een leven lang leren

Kern is dat het MBO, HBO en universiteiten beter hun aanbod aansluiten bij de vraag van deeltijdstudenten (werkenden). Het gaat om meer ruimte voor maatwerk voor de individuele lerende en dus rekening houden met elders opgedane kennis en vaardigheden. Het gaat om leren en werken verweven. Maar nog meer gaat het om het stimuleren van permanente ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Daarvoor is het belangrijk dat betrokken partijen (het individu, de werkgevers, het bedrijfsleven, de onderwijsinstellingen e.a.) o.a. gezamenlijk acties opzetten om de leercultuur te versterken.

Meer maatwerk in het hoger onderwijs

1. Flexibilisering deeltijdopleidingen hoger onderwijs: publieke en private instellingen krijgen ruimte om deeltijdopleidingen in HO meer flexibel in te richten.
2. Vraagfinanciering in deeltijd hoger onderwijs: ter stimulans om aantrekkelijker onderwijsaanbod te ontwikkelen wat mogelijk stimuleert om als volwassene te gaan leren.
3. Lerarenopleidingen: een eerste stap voor flexibilisering van eerstegraads lerarenopleidingen door het aanbieden van een educatieve minor die gevolgd kan worden buiten de wo-bacheloropleiding.
4. Verkenning steunpunt validering: verzilveren van resultaten die lerenden door (werk)ervaring en deelname aan cursussen en trainingen hebben gehaald.
5. Versterking van Associate degree: verdere uitbouw van AD-programma's want deze zijn zeer geschikt voor gerichte op- en bijscholing van werkenden.
6. Wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving: meer ruimte voor het benutten van de werkplek voor het uitvoeren van leeractiviteiten. De wet wordt aangepast voor leren in informele setting of ook werkend leren.

Meer ruimte voor leren in het werk

Naast maatwerk in het onderwijs is het essentieel te komen tot een echte leercultuur. Leren houdt niet op na het behalen van een diploma, het gaat om een leven lang leren. Individuen zullen meer regie moeten nemen om tijdens hun werkzame leven te blijven investeren in hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

Stimuleren van intersectorale mobiliteit

Het stimuleren tot baanwisseling tussen beroepen of sectoren om bij te kunnen dragen aan een werkende arbeidsmarkt. Scholing en begeleiden van mensen van-werk-naar-werk is hierbij essentieel.

Stimuleren van scholing tijdens de loopbaan

Hierbij gaat het om het op peil houden van kennis en vaardigheden. Dit door o.a. levenlanglerenkrediet, studievouchers (1250 euro=30 EC) een aandacht voor inzetbaarheid van ZZPers en flexwerkers.

Stimuleren van leerrijke werkomgeving

Deze maatregel betreft de verduurzaming van de inzetbaarheid van werkenden. Het gaat om het bevorderen van informeel leren. Veel kennis en vaardigheden wordt opgedaan op de werkplek. Werknemers en werkgevers creëren zelf een leerrijke werkomgeving.

Samenvatting Brief kwetsbare jongeren dec 2014 TK

Extra aandacht voor jongeren in kwetsbare positie

Op 12 december 2014 heeft de minister van OCW de tweede kamer geïnformeerd (brief 707307) over de extra maatregelen die worden genomen voor jongeren die kwetsbaar zijn om uit te vallen zonder afgeronde opleiding of goed arbeidsperspectief. Het betreft ongeveer 30.000 jongeren per jaar (ongeveer 2% van alle deelnemers in het vo, mbo en praktijkonderwijs (pro)) die extra aandacht nodig hebben om goed voorbereid te zijn op de toenemende eisen die de samenleving, het onderwijs en de arbeidsmarkt aan hen stellen. De redenen dat deze jongeren moeilijk hun weg vinden naar duurzame arbeidsparticipatie zijn divers:

- Emotionele en/of gedragsproblemen (deels) voorkomend uit de privésfeer;
- Onvoldoende voorbereiding op de arbeidsmarkt;
- Onvoldoende (leer)werkplekken;
- Onvoldoende begeleiding op de werkvloer;
- Onvoldoende samenwerking tussen betrokken partijen, vooral bij overstapmomenten tussen onderwijsinstellingen of de overgang naar de arbeidsmarkt.

Maatregelen kwetsbare jongeren, ondersteuning bij onderwijs-arbeidsmarkt

Om jongeren in een kwetsbare positie beter te ondersteunen zijn extra maatregelen aangekondigd. Doel van deze extra maatregelen is:

- Jongeren die cognitief niet in staat zijn een startkwalificatie te halen, een zo goed mogelijk perspectief te bieden op duurzame arbeidsinzetbaarheid en maatschappelijke participatie.
- Jongeren die cognitief wel in staat zijn een startkwalificatie te halen maar voortijdig uit (dreigen te) vallen, extra ruimte te bieden door maatwerk en ondersteuning om alsnog een startkwalificatie te behalen.

Het betreft de volgende drie maatregelen (die vanaf het schooljaar 2016/2017 vormkrijgen):

- 1) Verbeteren van de aansluiting tussen vo (vmbo, pro, vso) en mbo.
- 2) Extra ruimte voor maatwerk in entreeopleidingen en op mbo 2-niveau.
- 3) Een sluitend vangnet in de regio.

Maatregel 1: Verbeteren van de aansluiting tussen vo en mbo.

Deze maatregel heeft betrekking op de jongeren die de overstap maken vanuit het vmbo beroepsgerichte leerweg (waaronder leerwerktrajecten), praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (profiel vervolgonderwijs en arbeidsmarktgericht) naar het middelbaar beroepsonderwijs. De maatregel betreft:

- De wettelijke plicht dat het mbo aansluit bij het OOGO passend onderwijs en de jeugdwet, om daarin aandacht te hebben voor de continuïteit in de begeleiding van leerlingen die overstappen van v(s)o naar het mbo.
- Een verplichte vervroegde aanmelddatum in het voorjaar voor overgang naar het mbo per schooljaar 2016/2017.
- Loopbaanoriëntatie te verbeteren en professionalisering van de intakeprocedure bij mbo opleidingen:
 - Loopbaanoriëntatie: het vo is verantwoordelijk om leerlingen een reëel perspectief te schetsen voor vervolgonderwijs en arbeidsparticipatie, zodat zij zich tijdig aan kunnen melden bij een passende opleiding.
 - Intake: vo en mbo stellen vast of een leerling leer- of schoolbaar is en welke opleiding de eerste voorkeur heeft.

- Specifiek voor 'kwetsbare' jongeren voor wie mogelijk de overgang naar het mbo (te) groot is, is er de mogelijkheid om een entreeopleiding te volgen in het v(s)o.

Maatregel 2: Extra ruimte maatwerk in entree- en MBO niveau 2 opleidingen.

Deze maatregel heeft betrekking op jongeren die niet in staat zijn of moeite hebben een diploma te behalen in een entree-opleiding (mbo-1 niveau) of een mbo-2 niveau opleiding (voldoen niet aan het vereiste taal- en rekenniveau). De maatregel betreft:

- In niveau 1 en 2 opleidingen onderscheid te maken tussen een diploma voor uitstroom naar arbeidsmarkt (vakdiploma – als voldaan is aan alle beroepsgerichte onderdelen) en vervolgonderwijs (doorstroomdiploma). Binnen een niveau 1 opleiding komt daarnaast de mogelijkheid om jongeren certificaten te verstrekken voor het behalen van delen van kwalificaties, aan de hand van een leerwerkportfolio en de cijferlijst.
- Er komt ruimte om binnen de entreeopleiding extra keuzedelen aan te bieden die door de gemeente kunnen worden gefinancierd, om leerlingen die dreigen uit te vallen te begeleiden naar de arbeidsmarkt. Mbo instellingen, gemeenten en werkgevers kunnen gemotiveerde leerlingen een verlengde inschrijving bieden en bekostigen als contractonderwijs (geen Rijksbekostiging).
- Middelen voor schoolmaatschappelijk werk (lumpsum gelden) en de middelen voor plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren mogen worden ingezet voor schakelklassen op niveau 2, waar extra (loopbaan)begeleiding wordt aangeboden.
- Inspectie gaat ook toezien op de inzet vanuit het mbo op begeleiding naar de arbeidsmarkt (maatschappelijk resultaat).
- Werkgevers worden aangesproken op verantwoordelijkheid om extra arbeidsplaatsen beschikbaar te stellen aan mensen met een arbeidsbeperking (sociaal akkoord). Ook voor kwetsbare jongeren moeten er voldoende leer- en werkplaatsen beschikbaar zijn.

Maatregel 3: Een sluitend vangnet in de regio.

Deze maatregel heeft betrekking op de jongeren die de overstap maken vanuit het vmbo beroepsgerichte leerweg (waaronder leerwerktrajecten), praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (profiel vervolgonderwijs en arbeidsmarktgericht) naar het middelbaar beroepsonderwijs of naar de arbeidsmarkt. En jongeren die uitvallen uit het mbo. De maatregel betreft:

- Het wordt wettelijk geregeld dat iedere jongere recht heeft op toelating tot een mbo-instelling mits de goede vooropleiding en op tijd aangemeld. Daarnaast zal bij de mbo's actief onder de aandacht worden gebracht dat de middelen in het regionaal investeringsfonds ingezet kunnen worden voor het begeleiden van kwetsbare jongeren van de entreeopleiding naar de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er in de periode 2014-2020 middelen uit het Europese Sociaal Fonds (ESF) voor activering van jongeren uit pro en vso.
- Rmc zorgt voor jongeren tot 23 jaar die geen onderwijs volgen en geen startkwalificatie hebben. Het betreft een verbreding van de RMC doelgroep. De rmc regio wordt daarbij ondersteund met gegevens over de doelgroep en met financiële middelen (de uitkering voor de rmc functie wordt verhoogd, het is nog niet duidelijk met hoeveel, wel dat het gevonden wordt uit de herverdeling van de VSV convenantmiddelen vanaf schooljaar 2016/2017) om kwetsbare jongeren te begeleiden. Om de rmc regio beter in staat te stellen om jongeren te volgen en te begeleiden in de periode waarin ze niet naar school kunnen en/of willen, wordt er een nadrukkelijker verbinding gelegd met de arbeidsmarkt(regio). Om dit vorm te geven komt er een verduidelijking van de wettelijke taken van de rmc regio voor:
 - Ondersteuning van jongeren uit pro en vso;

- Zoeken van afstemming met de regionale arbeidsmarktpartijen. De norm wordt een sluitend vangnet in de regio en een passende plek voor elke jongere;
- Aansluiting op regionale overlegstructuren in het onderwijs, jeugdzorg en arbeidsmarkt.

Bijlage 3: Jaarrekening RBL 2014/Begroting RBL 2015

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST

Leerplicht en RMC Utrecht Noordwest

Overeenkomst tot dienstverlening voor het uitvoeren van taken en werkzaamheden op het gebied van leerplicht en RMC (Regionaal Meld- en coördinatiepunt voor vroegtijdig schoolverlaters; VSV-ers) voor de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater en Stichtse Vecht door de gemeente Woerden, aangewezen als centrumgemeente in de RMC-regio Utrecht Noordwest.

De partijen:

De publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Oudewater, in deze vertegenwoordigd door haar burgemeester mr. drs. P. Verhoeve, hierna te noemen 'opdrachtgever'

De publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Woerden, gevestigd te Woerden, in deze vertegenwoordigd door haar burgemeester V.J.H. Molkenboer, hierna te noemen 'opdrachtnemer'

Overwegende dat:

1. Het samenwerken op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 gelet op het grensoverschrijdende karakter ervan wenselijk zo niet noodzakelijk is geworden.
2. Door samenwerking een eenduidige en consistente handhavingsstrategie kan worden gevolgd.
3. Zij de wettelijke taken ingevolge de RMC functie (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) in een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst wensen onder te brengen.
4. Partijen sinds 1 januari 2013 samenwerken ten aanzien van de hier genoemde onderwerpen en de samenwerking aan de hand van een dienstverleningsovereenkomst verder wensen te intensiveren.
5. Opdrachtnemer de in de overeenkomst vastgelegde taken en bevoegdheden afkomstig uit de Leerplichtwet 1969 voor de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht in mandaat zal uitoefenen. De afzonderlijke colleges dienen hiervoor een mandaatbesluit te nemen.
6. Opdrachtnemer de in deze overeenkomst vastgelegde taken en bevoegdheden afkomstig uit de Wijzigingswet Wet op het voortgezet onderwijs enz. (regels inzake regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten betreffende de RMC-functie zal uitoefenen.
7. Opdrachtgever eindverantwoordelijk is en blijft voor de taken en bevoegdheden betreffende de uitvoering van de Leerplichtwet 1969.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Voor de omschrijvingen van de begrippen in het kader van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie is de Wijzigingswet Wet op het voortgezet onderwijs enz. (regels inzake regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten), waarbij RMC bepalingen zijn ondergebracht in een aantal artikelen in de Wet op het Voortgezet Onderwijs, de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en de Wet op de Expertise Centra, van toepassing;
2. Voor de omschrijvingen van de begrippen in het kader van leerplicht is de Leerplichtwet 1969 van toepassing;

3. Voor wat betreft de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar is de ambtsinstructie leerplichtambtenaar en RMC-functionaris Utrecht Noordwest van toepassing;
4. Voor de uitvoering van de Archiefwet 1995 en de daaraan verbonden voorschriften zijn de bepalingen zoals opgenomen in de geldende Archiefverordening van de opdrachtnemer van toepassing;
5. Deze dienstverleningsovereenkomst verstaat onder:
 - a. de overeenkomst: de onderhavige dienstverleningsovereenkomst uitvoering leerplicht en RMC-functie Utrecht Noordwest;
 - b. regio: de regio Utrecht Noordwest, bestaande uit de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden;
 - c. de colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden;
 - d. het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL): het team 'Regionaal Bureau Leerplicht' van de gemeente Woerden.

Artikel 2 Voorwerp van de overeenkomst

1. Opdrachtgever geeft aan opdrachtnemer opdracht tot het uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie overeenkomstig deze dienstverleningsovereenkomst.
2. In de overeenkomst zijn de afspraken, rechten en plichten van opdrachtnemer en opdrachtgever vastgelegd voor het uitvoeren van de taken zoals genoemd in artikel 6 van deze overeenkomst.

Artikel 3. Mandaten

1. Opdrachtgever mandateert opdrachtnemer namens hen besluiten te nemen met betrekking tot de in deze dienstverleningsovereenkomst afgesproken taken op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de taken met betrekking tot de RMC-functie.
2. Opdrachtgever staat toe dat opdrachtnemer voor de gemandateerde bevoegdheden ondermandaat verleent aan medewerkers van het RBL, met uitzondering van de bevoegdheid tot het aanwijzen en beëdiggen van ambtenaren welke toezien op de naleving van de Leerplichtwet 1969 en de bevoegdheid tot het wijzigen van de instructie leerplichtambtenaar en RMC-functionaris.
3. Het mandaat omvat niet het behandelen van bezwaarschriften en (hoger) beroep, die, tegen in mandaat genomen besluiten, worden ingediend. Bezwaarschriften worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van opdrachtgever. De betrokken medewerker van het RBL voorziet de beleidsmedewerker(s) van opdrachtgever van inhoudelijk advies en ondersteuning ten behoeve van formele afhandeling van het bezwaar door eerstgenoemde.

Artikel 4. Regionaal bureau leerplicht

1. De werkzaamheden van de dienstverleningsovereenkomst worden uitgevoerd door het team RBL van opdrachtnemer ten behoeve van de specifieke gemeentelijke leerplicht- en RMC-taken, in overeenstemming met het bepaalde in deze overeenkomst.
2. Het werkgebied van het RBL is de regio Utrecht Noordwest.

Artikel 5. Personeel

1. Op medewerkers van het RBL, die in dienst zijn van opdrachtnemer zijn de (rechtspositie)regelingen van opdrachtnemer van toepassing, tenzij anders is overeengekomen.
2. Bij vacatures binnen het RBL team die na 1 januari 2016 ontstaan, treden partijen in overleg hoe deze worden ingevuld. Het is de verantwoordelijkheid van opdrachtnemer om de ontstane vacature in te vullen, waarbij medewerkers van de vijf samenwerkende gemeenten als interne kandidaat kunnen solliciteren. Opdrachtnemer staat toe dat een afvaardiging van de opdrachtgevers zitting nemen in de selectiecommissie voor het invullen van de vacature.

Artikel 6. Taken opdrachtnemer

Opdrachtnemer is belast met de volgende taken:

1. Het aanwijzen en beëdiggen van de ambtenaren die toezien op naleving van de leerplichtwet.
2. Het voorbereiden en vaststellen van de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

3. Het opstellen van het jaarplan, jaarverslag, rapportage conform artikel 25 Leerplichtwet 1969 voor de Minister en opstellen van de RMC-effectrapportage.
4. De taakuitvoering op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de Wijzigingswet Wet op het voortgezet onderwijs enz. (regels inzake regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten), zoals genoemd in artikel 8.
5. Opdrachtnemer waarborgt een goede uitvoering van de werkzaamheden door de inzet van bekwaam personeel, het beschikbaar stellen van apparatuur, hulpmiddelen en huisvesting, alsmede ondersteuning in de bestuur- en financiële planning & control-cyclus.
6. Alle uit deze overeenkomst voortvloeiende werkzaamheden die nodig zijn in het belang van de uitvoering van de hiervoor genoemde taken en in het belang van aansluiting bij overig regionaal en lokaal beleid en bijbehorende (lokale) uitvoering. (wmo, jeugdwet, participatiewet)
7. Het aangaan van overeenkomsten met derden, voor zover binnen begroting en beleid te realiseren is, ten behoeve van de hiervoor genoemde werkzaamheden, binnen de vastgestelde kaders.

Artikel 7. Regionaal beleids- en portefeuillehoudersoverleg

1. Tenminste twee keer per jaar vindt een regionaal overleg plaats met de portefeuillehouders van de deelnemende partijen, waarin de inhoudelijke en financiële aspecten aan de orde komen. Het overleg vindt in ieder geval in april plaats. Het portefeuillehoudersoverleg adviseert aan opdrachtnemer.
2. Het overleg wordt voorbereid door de leidinggevende van het RBL onder verantwoordelijkheid van de directie van opdrachtnemer. Het secretariaat wordt verzorgd door het RBL.
3. Naast het regionaal portefeuillehoudersoverleg is er een ambtelijk overleg in de vorm van een regiegroep van beleidsmedewerkers van de deelnemende gemeenten en de leidinggevende van het RBL. Dit overleg vindt vijf keer per jaar plaats of zoveel vaker als noodzakelijk of gewenst. Deze regiegroep draagt zorg voor de beleidsmatige afstemming en inhoudelijke sturing. De regiegroep heeft de volgende taken:
 - a. richting geven aan het te voeren beleid met betrekking tot het RBL;
 - b. periodiek beoordelen van de door het RBL op te stellen verslagen inzake de verrichte werkzaamheden;
 - c. zorgen voor en monitoring van aansluiting bij overig regionaal en lokaal beleid, en bijbehorende uitvoering
 - d. het adviseren over financiële zaken met betrekking tot de uitvoering van het RBL;
 - e. klankbord voor RBL.

Artikel 8. Gemeentelijke leerplicht- en RMC-taken

Onder de gemeentelijke leerplicht- en RMC taken wordt verstaan:

1. Preventie:
Werkzaamheden die bijdragen aan het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, voordat er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim of van een voortijdig schoolverlater, zoals samenwerking, afstemming binnen het sociaal domein en met het onderwijs.
2. Registratie:
 - a. de registratie van alle leerplichtige leerlingen uit de regio;
 - b. de registratie van alle schoolverlaters uit de regio die zonder startkwalificatie een school of opleiding verlaten tot de leeftijd van 23 jaar;
 - c. de registratie van het behalen van een startkwalificatie van jongeren uit de regio tot 23 jaar.
3. Handhaving:
 - a. de controle op en de registratie van het niet nakomen van de leerplicht door alle leerplichtige leerlingen en de controle op en registratie van het behalen van een startkwalificatie van niet leerplichtige (18 tot 23 jaar) leerlingen uit de regio;
 - b. het behandelen van verzoeken tot extra verlof en vrijstelling in het kader van de Leerplichtwet 1969.
4. Begeleiding:
 - a. de begeleiding van alle leerplichtige leerlingen uit de regio die niet voldoen aan de leerplicht, t.b.v. de herplaatsing op een (nieuwe) school of opleiding, in overleg met de desbetreffende school of opleidingsinstituut en, indien noodzakelijk, in samenwerking met partners in het sociaal domein;

- b. de begeleiding van alle jongeren tot 23 jaar uit de regio die een school of opleiding zonder startkwalificatie verlaten, t.b.v. de herplaatsing op een (nieuwe) school of opleiding, dan wel toeleiding met warme overdracht tot (de partners die toeleiden naar) de arbeidsmarkt, in overleg met de desbetreffende school of opleidingsinstituut en, indien noodzakelijk, in samenwerking met partners in het sociaal domein;
 - c. Hierbij worden nadrukkelijk de verantwoordelijkheden van ketenpartners niet overgenomen.
5. Coördinerende werkzaamheden:
- a. het maken van (uitvoerings)afspraken met scholen voor voortgezet onderwijs, onderwijsinstellingen voor mbo, en andere instellingen en organisaties die te maken hebben met voortijdig schoolverlaten over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Dit zowel binnen als buiten de regio, afgestemd op de leerlingstromen;
 - b. het zorgdragen voor de totstandkoming, of het aansluiten bij een regionaal netwerk van die scholen, instellingen en organisaties gericht op het voorkomen van Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV), binnen de opdracht van de betreffende organisaties;
 - c. het opstellen van een statistisch en inhoudelijk jaarverslag over de uitvoering van de leerplicht- en RMC-taken t.b.v. alle deelnemende gemeenten;
 - d. het fungeren als aanspreekpunt voor het ministerie voor subsidieregelingen op het terrein van leerplicht en RMC;
 - e. Het opstellen van een (ontwerp)begroting, jaarrekening, jaarplan, wettelijk verplichte rapportages en tussentijdse management informatie.

Artikel 9. Taakuitvoering

1. De medewerkers van het RBL leggen voor de dagelijkse werkzaamheden verantwoording af aan de leidinggevende van het RBL. De leidinggevende van het RBL legt verantwoording af aan de directie van opdrachtnemer. De directie van opdrachtnemer legt verantwoording af aan het college van opdrachtnemer.
2. De medewerkers van het RBL vervullen hun taak volgens de taak/functieomschrijving conform de "Instructie leerplichtambtenaar en RMC-functionaris" en conform de toepasselijke generieke functieomschrijving zoals beschreven in het functieboek van opdrachtnemer.

Artikel 10. Bezwaar en klachten

1. Belanghebbenden die zich niet kunnen verenigen met een in mandaat genomen beslissing van opdrachtnemer, kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om op grond van de Algemene wet bestuursrecht een bezwaarschrift in te dienen bij opdrachtgever. Het RBL verleent medewerking om de bezwaarprocedure bij opdrachtgever goed te laten verlopen. Het gaat hierbij om inhoudelijk advies en ondersteuning. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor het in behandeling nemen, verwerken en afronden van de bezwaarprocedure. Het RBL signaleert vroegtijdig bij opdrachtgever als bijvoorbeeld middels mediation wellicht een bezwaar voorkomen kan worden.
2. Op klachten, ingediend tegen een gedraging van een functionaris van het RBL is de klachtenprocedure van opdrachtnemer van toepassing.

Artikel 11. Levering van BRP gegevens

1. Opdrachtgever is verplicht om, na daartoe gedaan verzoek van - of namens de leidinggevende van het RBL, onverwijld actuele BRP-gegevens van alle in de gemeente woonachtige inwoners in de leeftijd van 4 tot 23 jaar te verstrekken aan de opdrachtnemer.
2. BRP gegevens en BRP mutaties worden zoveel mogelijk dagelijks aangeleverd. Opdrachtgever treedt met opdrachtnemer in overleg als dagelijkse levering niet mogelijk is.
3. Opdrachtgever zorgt voor de wettelijk vereiste besluiten en technische inrichting om de gegevenslevering aan opdrachtnemer mogelijk te maken.

Artikel 12. Bescherming van persoonsgegevens

1. Partijen gaan voor het wettelijk kader van privacy uit van de toepasselijkheid van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), artikel 20 van het Vrijstellingsbesluit Wbp en de daaruit voortvloeiende regelgeving. Partijen stellen vast dat de gemeente die de

BRP persoonsgegevens verstrekt verantwoordelijk is en opdrachtnemer bewerker is in de zin van de Wbp.

2. Opdrachtnemer verwerkt persoonsgegevens, die in het kader van deze dienstverleningsovereenkomst aan haar worden verstrekt, uitsluitend ter uitvoering van de in deze overeenkomst afgesproken taken en neemt daarbij geheimhouding in acht.
3. De informatie die in het voor de taakuitvoering te gebruiken registratiesysteem wordt vastgelegd, is uitsluitend toegankelijk voor medewerkers die met de taakuitvoering in het kader van de Leerplichtwet 1969 en de RMC-wetgeving zijn belast. Opdrachtnemer waarborgt dat alleen deze medewerkers worden geautoriseerd.
4. Opdrachtnemer draagt zorg voor technische en organisatorische maatregelen om een passend beveiligingsniveau te realiseren.

Artikel 13. (Wettelijke) verantwoording

1. Jaarlijks vóór 1 oktober maakt opdrachtnemer ter uitvoering van artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 voor opdrachtgever een statistisch en inhoudelijk verslag van de werkzaamheden. In dit verslag worden tevens resultaten over het taakgebied RMC opgenomen.
2. Eveneens verzorgt opdrachtnemer de conform artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 wettelijk voorgeschreven meldingen aan de minister.
3. Opdrachtnemer verzorgt jaarlijks vóór 1 december het opstellen en indienen van de RMC effectrapportage.

Artikel 14. Archivering

1. De archiefbewaarpplaats van opdrachtnemer wordt aangewezen als archiefbewaarpplaats van het RBL.
2. De door opdrachtnemer aangewezen beheerder is belast met het beheer van de archiefbescheiden.
3. Het bewaren/archiveren van documenten door opdrachtnemer gebeurt bij voorkeur digitaal. Papieren documenten worden door opdrachtnemer gescand en als digitale versie bewaard in een geautomatiseerd systeem.

Artikel 15. Begroting, financiële verantwoording en wijze van betaling

1. Uiterlijk op 1 april voorafgaand aan het begrotingsjaar doet opdrachtnemer aan opdrachtgever een ontwerpbegroting met toelichting toekomen. In de ontwerpbegroting wordt onderscheid gemaakt tussen (structurele) uitvoering, (tijdelijke) projecten en de reserve. Bij de structurele uitvoering is rekening gehouden met 5% risico opslag op werkgeverslasten voor het werkgeversrisico van opdrachtnemer.
2. De jaarstukken, bestaande uit een jaarrekening, jaarplan en jaarverslag, worden door opdrachtnemer jaarlijks vóór 1 april na afloop van het kalenderjaar opgesteld.
3. Jaarlijks vóór 1 mei worden de ontwerpbegroting en jaarstukken door de wethouders in het regionale portefeuillehoudersoverleg besproken. De ontwerpbegroting heeft tot doel de financiële verplichtingen van de deelnemende gemeenten vast te stellen.
4. Opdrachtgever deelt opdrachtnemer schriftelijk vóór 1 juni mede of zij al dan niet instemt met de berekening van de gemeentelijke bijdrage.
5. De kosten van het RBL komen ten laste van het regionale RMC budget en de deelnemende gemeenten. De bijdrage van de deelnemende gemeenten, zoals opgenomen in de goedgekeurde begroting, wordt mede vastgesteld naar rato van het aantal jongeren van 5 tot 23 jaar op 1 januari voorafgaande aan het kalenderjaar waarin de bijdrage wordt vastgesteld. Op deze bijdrage wordt, indien van toepassing, de door opdrachtnemer te betalen detachingsvergoeding voor de eventueel gedetacheerde medewerkers, in mindering gebracht. In de begroting wordt rekening gehouden met jaarlijkse indexering conform de standaard uit de begrotingscyclus van opdrachtnemer.
6. Betaling van de gemeentelijke bijdrage aan opdrachtnemer geschiedt bij wijze van voorschot per kalenderkwartaal. Opdrachtnemer verstuurd hiertoe een factuur aan opdrachtgever.
7. Wijzigingen in de begroting worden alleen na goedkeuring van alle deelnemende gemeenten doorgevoerd. Over inzet van de reserve binnen de begroting van het RBL wordt door opdrachtnemer besloten na afstemming in het portefeuillehoudersoverleg.
8. Een overschot wordt opgenomen in een reserve en is zichtbaar op de begroting. De reserve bedraagt maximaal 10% van de jaarkosten van het RBL. Indien de reserve meer dan 10% bedraagt, dan wordt het overschot naar rato terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Indien er in de realisatie een tekort ontstaat, dan wordt deze in eerste instantie ten laste van de reserve gebracht. Indien een groter tekort dreigt te

ontstaan dan de reserve kan dekken, dan treedt opdrachtnemer onverwijld in overleg met opdrachtgever.

Artikel 16. Extra dienstverlening

1. Extra dienstverlening kan door de opdrachtgevers bij opdrachtnemer worden ingekocht. Opdrachtnemer besluit of akkoord wordt gegaan met het uitvoeren van de extra dienstverlening. Opdrachtnemer dient een offerte uit te brengen naar de opdrachtgever die het verzoek doet.
2. Bij inkoop van extra dienstverlening wordt per product een eenheidsprijs vastgesteld. De hoeveelheid afgenomen producten wordt vooraf per begrotingsjaar ingeschat en vooraf in rekening gebracht. Indien uit de realisatie blijkt dat de opdrachtgever die extra dienstverlening afneemt meer of minder producten heeft afgenomen wordt dit achteraf verrekend.

Artikel 17. Ingangsdatum en duur dienstverleningsovereenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2016 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De overeenkomst wordt iedere twee jaar, of zoveel eerder op verzoek van een partij, geëvalueerd en indien nodig aangepast.
3. De in het vorige lid genoemde evaluatie heeft tot doel om de uitvoering van taken binnen het RBL en de effecten van die uitvoering op de bestrijding van voortijdig schoolverlaten te beoordelen.
4. Tussentijdse wijziging van deze overeenkomst is mogelijk, met schriftelijke instemming van alle deelnemende partijen.

Artikel 18. Beëindiging van de overeenkomst

1. Beëindiging van de overeenkomst is mogelijk met een minimale opzegtermijn van 12 maanden en na een daartoe strekkend besluit van het college van burgemeester en wethouders van de betreffende partij. De opzegging geschiedt schriftelijk.
2. Ingeval van beëindiging van de overeenkomst vindt tussen partijen een financiële eindafrekening plaats. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de partij die de overeenkomst opzegt de kosten draagt. Onder deze kosten worden in ieder geval verstaan: personele frictiekosten (wachtgeldverplichtingen), frictiekosten voor het ontvlechten van de medewerkers en afschrijvingen.

Artikel 19 Niet nakoming

1. Indien de overeenkomst niet naar tevredenheid van één van partijen wordt uitgevoerd, treden de gemeentesecretarissen van opdrachtgever en opdrachtnemer zo spoedig mogelijk in overleg met elkaar en maken afspraken over het vervolg.
2. Worden de gemeentesecretarissen het niet eens dan betrekken zij de inhoudelijke portefeuillehouders erbij.
3. Wordt op dat niveau geen overeenstemming bereikt dan treedt de geschillenregeling als bedoeld in artikel 20 in werking.

Artikel 20 Geschillenregeling

1. Indien zich tussen partijen na toepassing van artikel 19 alsnog een geschil voordoet omtrent de inhoud van de overeenkomst, gaan zij binnen één maand een overeenkomst tot mediation aan, teneinde het geschil op te lossen.
2. Van een geschil is sprake indien één van de partijen daarvan schriftelijk kennis geeft aan de andere partij.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Woerden op ...

Namens de gemeente Woerden,

Namens de gemeente Oudewater,

de burgemeester, V. J. H. Molkenboer

de burgemeester, mr. drs. P. Verhoeve

BEWERKERSOVEREENKOMST

Bewerkersovereenkomst ingevolge uitvoering leerplichtwet en RMC-wetgeving

Nadere overeenkomst tussen de gemeente Woerden en gemeente Oudewater ter zake van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens door de gemeente Woerden in het kader van de uitvoering van de taken op het gebied van de leerplichtwet en de RMC-wetgeving zoals overeengekomen in de 'Dienstverleningsovereenkomst leerplicht en RMC Utrecht Noordwest' die op 1 januari 2016 is ingegaan.

De gemeente Woerden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer V.J.H. Molkenboer, burgemeester en de gemeente Oudewater, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer mr. drs. P. Verhoeve, burgemeester;

overwegende dat:

- de gemeente Oudewater uitvoering dient te geven aan leerplichtwet en de RMC-wetgeving;
- de gemeente Oudewater de geautomatiseerde verwerking van de gegevens in het kader van de uitoefening van de taken op het gebied van de leerplichtwet en de RMC wetgeving heeft gemandateerd aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden;
- de gemeente Woerden in het kader van de uitvoering van deze taak persoonsgegevens zal verwerken;
- de gemeente Oudewater groot belang hecht aan het beschermen van de privacy van diens inwoners;
- dat de gegevens die door de gemeente Oudewater aan de uitvoerende gemeente worden verstrekt privacygevoelig zijn;
- de gemeente Oudewater in zijn hoedanigheid als verantwoordelijke voor de Wet bescherming persoonsgegevens, de plicht heeft om ervoor zorg te dragen dat de uitvoerende gemeente Woerden voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de verrichte bewerkingen;
- de Wbp daarnaast aan de verantwoordelijke de plicht oplegt om toe te zien op deze maatregelen.

zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze overeenkomst en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Leerplichtwet:	de Leerplichtwet 1969;
RMC-wet:	de Wijzigingswet Wet op het voortgezet onderwijs enz. (regels inzake regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten);
Dienstverleningsovereenkomst:	de Dienstverleningsovereenkomst leerplicht en RMC Utrecht Noordwest;
Verantwoordelijke:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oudewater;
Uitvoerende gemeente:	de gemeente Woerden, die namens de gemeente Oudewater de Leerplicht- en RMC taken uitvoert en die persoonsgegevens verwerkt in een geautomatiseerd leerplicht en RMC registratiesysteem, ten behoeve van de uitvoering van de Leerplicht en RMC taken;
Gemeente:	gemeente Oudewater
Wbp:	Wet bescherming persoonsgegevens;
BRP:	Wet basisregistratie personen;
Betrokkene:	degene over wie persoonsgegevens worden verstrekt.

Artikel 2 Dienstverlening

De uitvoerende gemeente voert voor de gemeente Oudewater de werkzaamheden betreffende toezicht en naleving van de Leerplichtwet en de RMC-wetgeving uit als overeengekomen in de Dienstverleningsovereenkomst.

Artikel 3 Te verwerken gegevens

De verwerking van persoonsgegevens geschiedt, met in achtneming van artikel 20 Vrijstellingsbesluit Wbp slechts voor:

- a) de uitvoering en toepassing van de Leerplichtwet;
- b) werkzaamheden voortvloeiend uit de RMC-wet;
- c) behandeling van de hieruit voortkomende geschillen.

Artikel 4 Wijze van verkrijging van persoonsgegevens

De gegevens bedoeld in artikel 3, worden verkregen door systematische verstrekking op grond van artikel 3.8 BRP, met inachtneming van de daartoe opgenomen regels in de 'Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Oudewater 2015 en de 'Regeling gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Oudewater 2015'.

Artikel 5 Verplichtingen / voorwaarden uitvoerende gemeente inzake privacybescherming

1. De uitvoerende gemeente treft maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, zowel in opgeslagen toestand als tijdens transmissie. Deze maatregelen houden ten minste voorzieningen in tegen:
 - a) beschadiging of verlies van persoonsgegevens;
 - b) onbevoegde wijziging van persoonsgegevens;
 - c) ontvreemding van persoonsgegevens;
 - d) kennisneming van persoonsgegevens door onbevoegden;
 - e) onnodige verdere verwerking van persoonsgegevens.
2. Voor zover zij uit hoofde van hun functie kennis kunnen nemen van de persoonsgegevens zijn de medewerkers van de uitvoerende gemeente die uitvoering geven aan de werkzaamheden als bedoeld onder artikel 3 verplicht tot geheimhouding.
3. De uitvoerende gemeente is uitsluitend bevoegd de persoonsgegevens van de gemeente Oudewater te verwerken in het kader van de overeengekomen dienstverlening.
4. De uitvoerende gemeente is verplicht om na beëindiging van de Dienstverleningsovereenkomst, de persoonsgegevens te vernietigen of aan de gemeente Oudewater te retourneren. Eventuele kopiebestanden in het kader van back-up dienen eveneens te worden vernietigd.
5. De uitvoerende gemeente overlegt op verzoek van de gemeente Oudewater een schriftelijk oordeel van een accountant of een gelijkwaardige deskundige over de wijze van dienstverlening en de genomen maatregelen ter beveiliging van de beheerde persoonsgegevens.
6. De uitvoerende gemeente is verplicht zo nodig toegang tot en inzage in alle gegevens te verlenen die een accountant naar zijn oordeel nodig heeft voor het instellen van een nader onderzoek ter zake van het onder punt 5 verplichte.

Artikel 6 Rechten betrokkene

Op de rechten van betrokkene, zoals inzagerecht, verstrekking gegevens aan derden, recht op verbetering of aanvulling van gegevens zijn de artikelen 35 tot en met 42 van de Wbp van toepassing.

Artikel 7 Looptijd en beëindiging

Deze bewerkersovereenkomst heeft een geldigheidsduur die overeenkomt met de Dienstverleningsovereenkomst.

Artikel 8 Geschillen en toepasselijk recht

1. Alle geschillen, verband houdend met de uitvoering van deze overeenkomst, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement Utrecht.
2. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing

Ondertekening

De gemeente Woerden,

De gemeente Oudewater,

De burgemeester van Woerden,
V.J.H. Molkenboer

De burgemeester van Oudewater,
Mr. drs. P. Verhoeve

In tweevoud getekend

in tweevoud getekend